

Almanlar Belçika cephesini yardıklarını bildiriyorlar

İngiliz ajansı haber veriyor:
“Şimalde vahamet arttı,,
Alman ordusu 40 km. lik cephede müthiş zayıt vererek hücum ediyor

Fransız Başkumandanı tayyare ile Alman hatları üzerinden geçerek şimalde gitti ve kumandanlarla görüşüp geri döndü

Londra 27 (Rad - yo) — Şimali Fransada ve Belçikada cepheler, aynı şiddetle devam etmektedir. Bitaraf membalara göre 10 Mayıstaber, Alman zayıtının miktarı 4 ilâ 500 bin olarak tahmin edilmiştir. İnsan zayıtıle mütenasib olarak, harb malzemesi ve motörlü cüzütamlar da fazlasile israf edilmiştir.

Cenubî Belçikada kalmış olan müttefik kuvvetlerin vaziyeti ciddiyetini muhafaza etmektedir. Başkumandan General Weygand müteaddid defalar bu radaki kuvvetleri ziyarete ederek, kral Leopold ve Lord Cort ile görüşmüştür.

General Weygand ilk ziyareti, Alman hatları üzerinden tayyare ile geçmek suretile yapmıştır. Generali hâmil olan tayyareye birçok avcı tayyareleri refakat et-

Dünkü vaziyeti gösterir kroki

miş ve bunlar düşman hava kuvvetlerinin hücumlarını püskürtmüşlerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Resmi Tebliğler

Fransız tebliğleri

Paris 27 (A.A.) — 27 Mayıs sabah tebliği:

Şimalde, düşman bilhassa Menin bölgesinde hücumlarına devam ediyor. Fransız ve müttefik kit'aları düşmanın ilerlemesini durduruyorlar. Almanlar maruz kaldıkları zayıta bakmaksızın müteaddid ve kuvvetle mücehhez kit'aları şimalde ilerletmişlerdir, muharebeler fevkalâde şiddetlidir. Valenciennes bölgesinde bu gece Escaut üzerindeki kit'aları deriş eden mevzile çektik. Somme - Aisne cephesinde, doğuda, mühim bir hâdise olmamıştır.

Paris 27 (A.A.) — 27 Mayıs tarihli akşam tebliği:

Şimalde Almanlar şimal denizile Meuse'nin muntakası arasındaki Belçika ordusunun cephesine taarruz etmişlerdir. İngiliz kit'aları Aire - Sur - La - Lys muntakasında adeden üstün bir düşmana muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir. Somme'da hava kuvvetlerinin müessir hımayesi altında hareket eden kit'alarımız bazı mevzî hareketleri parlak bir surette başarmışlardır. Aisne'nin şarkında düşman ısrarla taarruz etmiştir. Evvelki gece başlayan topçu ve piyade muharebeleri günün büyük bir kısmında devam etmiştir. Bu muharebe düşmana pahalıya mal olmuştur. Kit'alarımız mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Alman tebliği

Führerin umumî karargâhı 27 (A.A.) — Alman ordusu başkumandanlığı bildiriyor:

Flandres'te ve Artois'te kit'alarımız, hücumlarına devam etmiş ve muhasara altındaki düşman ordularını daha ziyade geriletmişlerdir. Menin'in şimalinde de, düşman cephesi üzerinde, Yperes civarına kadar derin bir gedik açmaya muvaffak olunmuştur. Geçen günlerde olduğu gibi, hava ordusuna mensub çok büyük özütamlar, garbe çarpışmaya iştirak etmişler ve ordunun ilerlemesini kolaylaştırmışlardır.

Hücumların merkezi sikleti, en ziyade çevrilmiş düşman orduları sahasında müessir bulunmuştur. Lens'in şimal şarkısında hücum eden Alman kit'aları, Fransız düşman harb gemilerine mukabil hücumlarını geri püskürtmüşler ve düşmana kanlı zayıt vermişlerdir. Sureti hususiyede bildirildiği gibi, muhasara edildikten ve şiddetli muharebeler cereyan ettikten sonra, Calais düşmüştür. Boulogne civarında şarkta, von Jacchopski isiminde bir zirhî alay teğmeni bir çok düşman harb gemilerine ateş açmış, yangın çıkarmıştır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Vergi ve resimlere yapılan zamlar

(Maliye Vekâletinin tebliğini 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

Almanlar Möz nehrini geçerek bombardımanlarla yaktıkları şehre doğru ilerliyorlar

Meclis yeni bütçeyi müzakereye başladı

Maliye Vekilinin mühim beyanatı

Adi bütçe ve fevkalâde programda millî müdafaaya ayrılan tahsisatın yekûnu 150 milyon lirayı geçiyor

Maliye Vekili: "Millî paraya itimad edenlerin zarar görmesine meydan verilmeyecektir,, diyor

Vekil altın fiyatlarındaki gayritabiiğe işaret ederek bunun alıcılar için hakikî bir zarar teşkil ettiğini bildirdi

Ankara 27 — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında 1940 müvazenesi umumiyeye kanununun müzakeresine başlanmasında münasebetle Maliye Vekili Fuad Ağralı bütçe etrafında izahat vermiştir:

Vekil izahatına başlarken excümle demiştir ki:

«— Bundan 9 ay evvel Avrupada bağıyan harbin tevid ettiği beynelmilel buhran, mall ve iktisadî sahadaki tesirlerini memleketimizde de göstermekte gecikmemiştir. Bir taraftan, gümrük vergileriyle gümrükte alınan diğer vergiler de tahminlerimizimize nazaran mühim bir noksanlık husulüne sebebiyet veren bu hal, diğer taraftan

Maliye Vekili Meclis kürsüsünde

bilhassa millî müdafaaya sahasında alınması istilzam ettiği tedbirler dolayısıyla maraf ihtiyacından ehemmiyetli nisbette artırmak neticesini verdi. Bu şerait dahilinde dahi huzurunuzda, her sene olduğu gibi, mütevazin bir bütçe ile gelebilmek için hü-

(Devamı 2 ncü sayfada)

Bütçenin müzakeresine aid tafsilât

Bir meb'us: "Dairelerde hademeye lüzum yok!,, dedi

Diğer bir meb'us "Bu paraya itiraz edileceğine daktiloların süsleri için verilen paraya itiraz edilsin!,, mukabelesinde bulundu

Ankara 27 (Hususi) — Mecliste 1940 bütçe profesinin ana çizgileri etrafında izahat veren Maliye Vekilinden sonra bazı meb'uslar bütçenin heyeti umumiyesi hakkında söz alarak mütalealarını söylemişlerdir. Ali Rânâ Tarhan fevkalâde haller yaşadığımız bir zamanda hükümetin almış olduğu mall ve iktisadî tedbirleri överek bunlarda tam bir isabet bulunduğunu,

müstakil grup namına ifade etmiş, Refik İnce (Manisa) da memur maaşlarına ve kadrolarına omas ederek her sene teşkilât kadrolarında türlü tebeddüller yapıldığını, bu suretle birçok infillere sebebiyet verildiğini, bütün daireler kadrolarının tam ve müstakar bir halde idamesi lâzım geldiğini söylemiş, bu maksadla bunlara

(Devamı 2 ncü sayfada)

Askerî vaziyet

Şimaldeki müttefik orduların vaziyeti gittikçe fenalaşıyor!

Yazan: Emekli general H. Emir Erkilet

Belçikada:

Belçika ordusunun Lys nehrini müdafaa ettiğini biliyoruz. Bunun Courtrai civarındaki sağ cenabı, diğer müttefik kuvvetler vasıtasile, cenub doğu istikametinde, Belçika - Fransa hududu boyunca Valenciennes'in şimali şarkisine doğru uzatılmıştı. İşte bu cephenin Lille şehrinin şimal doğusunda Courtrai ile Roubaix arasındaki köşe kısmına iki gündünberi Almanlar çok şiddetli topçu ateşi ve uçak hücumları yardımlarile büyük kuvvetlerle taarruz ediyorlardı. Alman tebliğine göre bu cephe kısmı bilhassa Courtrai'de yazılmış ve Alman kuvvetleri bati istikametine Yperes'e kadar derin bir surette nüfuz etmişlerdir.

Bu haber tahakkuk ederse Almanlar Belçika ordusu ile daha cenubdaki müttefik orduların arasına girmiş ve bunların birbirleriyle olan irtibatlarını kesmeğe muvaffak olmuşlardır demektir. Fakat bu yarmanın tesiri yalnız bu kadarla kalmıyarak Belçika ordusu ile beraber cenubdaki müttefikler ordusunun iç cenahlarını ve gerilerini çevirmeye de mühim bir başlangıç teşkil edecektir. Almanların buradaki yakın hedefleri şimdilik müttefikler cephesinin gerilerinde bulunan Yperes ile Lilledir.

Şimal doğu Fransada:

Müttefikler Valenciennes bölgesinde bir takım mevzileri terk etmişlerdir. Bu hâdi-

senin hayati bir ehemmiyeti yoktur; bilâkis müttefiklerin burada bir torba halinde fazlasile cenuba sarkmış olan mevzilerini düzeltmeleri faydalıdır; hattâ bunu çoktan yapmaları lâzımdır.

Arras bölgesinde, müttefikler, sağ cenahlarına vâki tazyik ve tesirler dolayisile Cambrai şimalinden Douai'ye doğru gerilemişler ve sağ cenahlarını da Lens'e kırmışlardır. Almanlar burada müttefikleri sarmak için azami gayret göstermektedirler. Bununla beraber Fransızların Lens şimal doğusunda Almanlara müstemleke askerleri vasıtasile şiddetli bir mukabil taarruzu yaptıkları anlaşılıyor.

Müttefiklerin Lens'den Manş denizi sahilinde Gravelin'e kadar uzandığı anlaşılabilir müdafaaya hatlarına karşı Almanların şiddetli bir teşebbüste bulunmadıkları anlaşılabilir.

Manş sahilinde: Almanlar Calais'i aldıklarını, müttefikler ise burasının henüz düşmediğini bildiriyorlar: Başka semtlerde mühim bir hâdise olmamıştır.

Vaziyetin muhakemesi:

Vaziyet, gerek Belçikadaki ve gerek Valenciennes - Arras bölgesindeki müttefik ordular için gittikçe fenalaşmakta ve tehlikeli olmaktadır. Bu orduların hattâ lüzumundan fazla mevzilerinde sebat ederek vakit kazanmağa gayretleri ancak cenubdaki Fransa cephesinde büyük bir taarruzla (Devamı 3 üncü sayfada)

Meclis yeni bütçeyi müzakereye başladı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

kümet böyle iki taraflı müskülata çare bulmak mecburiyeti karşısında kalmıştır. Varidat ve masraf kısımlarına dair mazuratta bulunurken teferrüatına temas edeceğim tedbirler sayesinde ki, içinde bulunduğumuz müskül şerait rağmen hükümetimiz, memleketin her sahasındaki umumi kalkınma hızını müteessir etmeden ve varidat menabimle mükelleflerin tediyeciliği bakımından fazla bir tazyik meydana vermeden yüksek Meclise mütevazın bir bütçe takdim etmek imkânını bulabilmiştir.

Masraf bütçesi

Vekil böyle söyleyerek masraf bütçesinin izahına geçmiş ve ezümle demiştir ki: — 1940 mali yılında umumi hizmetler için sarfına mezuniyet istediğimiz tahsiratın yekünü 268,476,321 liradır. Hükümetçe yüksek Meclise takdim edilmiş olan lâtibadaki yekün 262,312,140 liradan ibaret idi ve lâihânın tanzimi sırasında alınmış olan 1939 yılı sekiz aylık tahsilât rakamlarına istinaden tesbit edilmiş bulunuyor. Bütçe encümenince yapılan tekerker arasında elimizde Nisan geyisi itibarıyla 11 aylık tahsilât rakamları mevcut bulunduğundan varidat bütçesi bu miktarlara göre gözden geçirilmiş ve geçen gün kabul buyurulan kanun ile Başvekele bağlanmış olan matbuat umum müdürlüğünün hizmetleri arasında alınan radyo işletme hasılatı da ilâve edilmek suretiyle varidat muhammenatına umumi yekünü 268 milyon 481 bin lira olarak tesbit edilmiştir.

Bütçenin hükümetçe tanzimi sırasında varidat muhammenatının müsaadesizliği dolayısıyla muvakkaten tehiri zaruri görülmüş veya bilâhare zühur etmiş olan mühim bazı hizmet ve ihtiyaçları aradaki bu farkın tahsis yolunda hükümet tarafından encümenin vâki olan maruzat encümenince nazarı dikkate alınarak bunlardan şayamı kabul görülenler taallük ettiği bütçelere ilâve edilmiş ve bu lâihâlarla birlikte masraf bütçesi yekünü yukarıda arzettiğim gibi 268,476,321 liraya varmıştır. Bu miktarın 1939 bütçesine nazaran fazlası 7 milyon 412 bin liradan ibaret olmakla beraber 1940 senesinde muhtelif devairin yeni hizmetleri ve ihtiyaçları için ilâveten temin edilmiş olan tahsisat 32,981,000 liraya baliğ olmaktadır.

Bunun ne suretle temin ve nerelere tevzi edilmiş olduğunu aşağıda arz edeyim:

32 milyonluk tasarruf

Biraz evvel işaret ettiğim gibi umumi yekünde esasen 7,412,129 liralık bir fazlalık vardır. Buna ilâveten milli müdafaa ve dünyaya umumiye gibi, hizmetin mahiyeti itibarıyla tasarrufla mütehammil olmayan bütçeler hariç olarak diğer bütün devâr bütçelerinden ve 1939 yekünü üzerinden yüzde 10 nisbetinde tenzilat yapılmak suretiyle 10,357,000 lira elde edilmiştir. Diğer taraftan iki sene evvel milli müdafaa hizmetleri için kanunu mahsusa kabul buyurmuş olduğumuz 125 milyon liralık programın karşılığı olarak 1939 bütçesine 15 milyon lira konulmuştur. Mahiyeti itibarıyla zaten fevkalâde ve muvakkat olan programın gelecek senelere aid takasitleri tedricen azalmakta olduktan başka bu kanuna müsteniden aktedilen mukavelelerin büyük bir kısmı son hâdisat dolayısıyla esasen tatbik kabiliyetini kaybetmiş olduğundan fiilen tediyesi icab edecek mebalîğ ihtiyaca göre fevkalâde tahsisatla temin edilmek üzere, arzettiğim 15 milyon liralık karşılığın adı bütçe haricinde bırakılması daha muvafık görülmüştür. İşte arzettiğim suretlerle ve bütçe encümenince yapılan tekerker neticesinde muhtelif bütçelerden tasarruf suretiyle cem'an 32,981,000 lira temin edilmiş ve şu yolda tevzi olunmuştur:

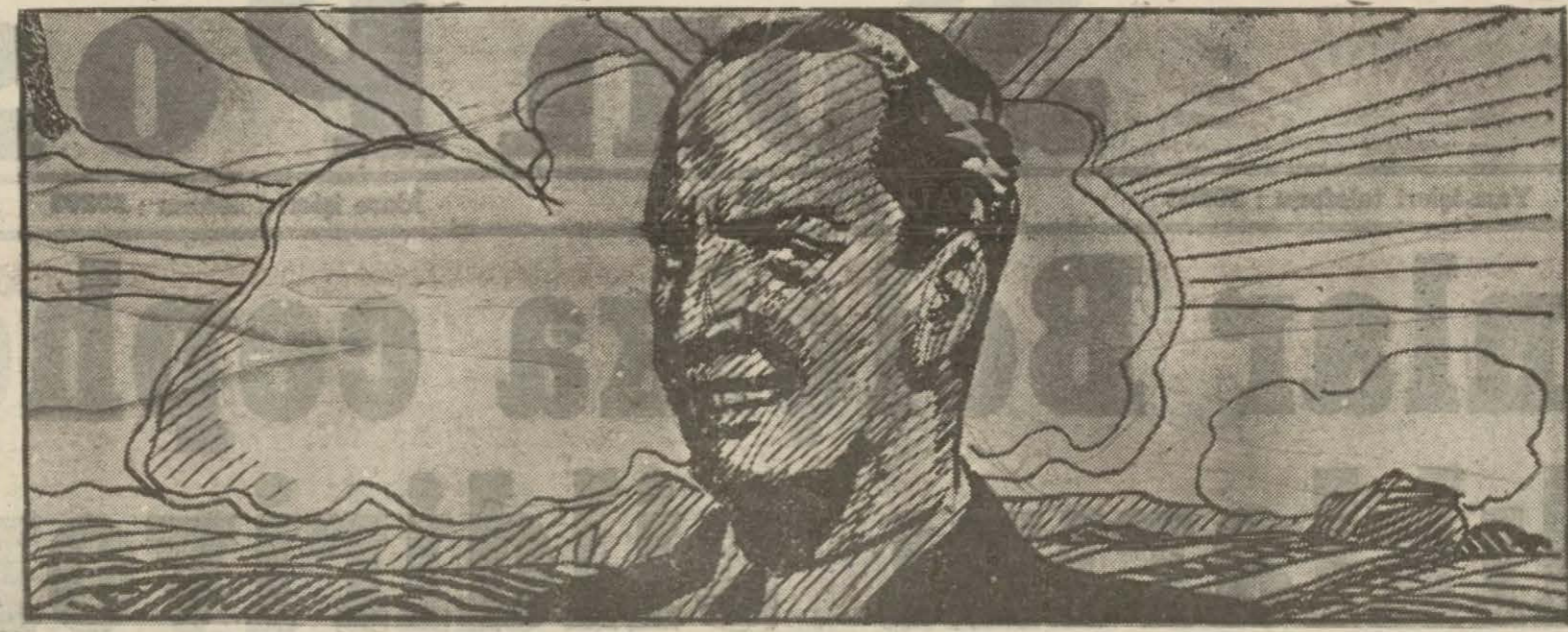
17,597,875 lira dünyaya umumiye bütçesine ilâve edilmiştir. Bunun 13 milyon lirası İngiltere ve Fransadan temin olunan 25 milyon sterlînglik taslihât ve 15 milyon sterlînglik altın istikrazlarla, klering bakayamı tasliyeye muhassas istikrazların ve 10 milyon sterlînglik ticari malzeme kredisinin faizi ve amortismanları karşılığıdır. Baktyesi de birkaç gün evvel kabul buyurduğunuz kanun mucibince eski tekaüf ve yetim masraflarına yapılmış mukarrer zamları ve mevcut kanunlardan ve mukavelelerden doğan muhtelif devlet borçlarını karşılamak üzere muhtelif tertiplere konulmuştur.

3,107,875 lira maarif bütçesine ilâve edilmiştir. Memleketin her tarafında ve her sınıf halk arasında gördüğümüz rağbet ve alâka ile mütenasib olan inkişaf seyrini takip etmekte olan maarif hizmetlerine ayrılan bu tahsisata, geçenlerde kabul buyurduğunuz ve ehemmiyeti üzerinde tevakkuf etmeyi zâid gördüğümüz köy enstitüleri kanununun tatbik masrafları da dahildir.

Millî müdafaa hizmetlerinden adı bütçe dahilinde karşılanması icab edecek mahiyette olanlar için 1 milyon 866 bin lira ilâve edilmiş, bilhassa şose ve köprüler inşaatına tahsis edilmek üzere nafia bütçesine 1,718,830, memleketin dahilî emniyet ve sahayat hizmetleri için jandarma ve emniyet bütçelerine 1,993,000, kısmî azamî umumî müvazeneye dahil dairelerin müşterek ihtiyaçları ve muhtelif yardım karşılıkları ol-

(Devamı 1 inci sayfa)

Resimli Makale:

Muvaffakiyet yolunda hiç bir ârizaya uğramadan ilerleyen bir adamın neş'eli veya mütebessim olması şüphesizdir.

Kuvvetli karakterle, yılmaz iradeyi ancak muvaffakiyetsizlik esnasında dahi neş'esini kaybetmeyen adamda şüphesizdir.

SÖZ ARASINDA

3.000 İngiliz liralık Mülk bırakan kadın Tenis şampiyonu

Zamanının en büyük kadın tenis şampiyonu ve oyuncusu olan ve 1938 de ölen Matmazel Süzan Langlenin yalnız İngiltere'de üç bin İngiliz liralık mülk bıraktığı anlaşılmıştır. Süzan Langlen teniste ki harikulâde istidadı ile uzun seneler kadın şampiyonluğunu muhafaza etmiş, oyunundaki incelik ve maharetle kendisini bütün spor âleminde sevdirmişti.

Üniversite profesörleri tarafından idare edilen birahane

Danimarkada Kopenhag şehrinde büyük bir birahane vardır. Bu birahänenin ismi «Carlsberg birahanesi» dir. Dünyanın en muazzam birahanelerinden biridir. Başka hususiyet heç üniversite profesörü tarafından idare edilmiştir. Bu profesörler oraya kral akademisi tarafından tayin edilmişlerdir. Bu birahänenin dikkate değer çok mühim bir hususiyeti daha vardır ki o da hasılatın, eşhasa değil, fakat menafit umumiyyeye hâlim teşekküllere hasredilmesidir. Bu birahane çok iş görmektedir. Hayli mühim para kazanmaktadır. Hasılatından istifade eden müesseseler şunlardır:

- 1 — Fevkalâde zengin koleksiyonları ihtiva eden Frederiksberg sokağı «Millî tarih müzesi».
- 2 — Glyptothèque müessesesi.
- 3 — Carlsberg laboratuvarı.
- 4 — Carlsberg fondasyonu.

Şimdi size teşakkülü bânilerini takdim edelim:

Bunlar Jakobsen adını taşıyan bir baba ve bir oğuldur. Zamanında en büyük birahane sahibleri olmuşlar.

Büyük Jakobsen vefat eylediği vakit sahibi bulunduğu mükellef vilâyet «Kopenhag» san'atlar akademisine bahşeylemiştir. Bu villa meşhur bir Danimarka âtimine tahsis edilmiş. İlk olarak meşhur Danimarkalı Feylesof Harald Høding tarafından işgal edilen bu villa bu zatın vefatından sonra, 1922 senesinde meşhur Nobel mükâfatını kazanmış olan profesör Niels Bohr tarafından işgal edilmiştir.

Carlsberg teşekkülünün sahib bulunduğu sermaye 1940 senesi bîdayetinde 21.000.000 Türk lirasına baliğ olmuştur.

Sabahtan sabaha

Tüccar kafası

Tren, tramvay, vapur, otobüs işletmek gibi umumi hizmetleri her yerde olduğu gibi bizde de tedricen belediyyeye geçiyor. Elektrik, hava gazı, su gibi aynı maksadla müesses servisler de bu fasıldandır. Belediyeler bu işleri hem kâr etmek hem de umumi hizmetleri bir e'de tutmak sayesinde şehrin umumi hayatını da mürakabe altında bulundurmak için yaparlar. Kâr meselesi tabiidir. Çünkü bu hizmetleri herhangi bir sermaye sahibi yapmış olsa aynı maksadla çalışacak. Rekabet imkânı olmayan her işde kazanç tam bir emniyet içindedir. Buna rağmen belediye'ler yaptıkları bu hizmetlere muhâbil kâr etmiyor ve hattâ zarararı görüyorlar bunun sebebi ancak idaresizlikte aramalıdır. Cümhuriyet devrinde kurulan bütün bankalar pek tabii olarak bilâncolarını daima kârla doldurdıkları halde vakıfla İstanbul belediyesinin kurduğu Esnaf bankasının bütün sermayesini kaybetmek suretiyle tasfiyeye uğraması bunun acı bir misalidir.

Üsküdar tramvay idaresinin de aynı akıbetle karşılaştığını görüyoruz. Bu sitede birkaç kere temas ettiğim Üsküdar tramvayları mevzuu firak bir macedir. Kuruluşu ne kadar münasız olmuşa idaresi de o kadar muvaffakiyetsizliklere geçmiş ve muvakkad ihtilâle uğramıştır.

Esnaf bankası işinde olduğu gibi Üsküdar tramvay işinde de aynı idareci zihniyeti hüküm sürmüş ve aynı akıbet tecelli etmiştir. Temennî edelim ki İstanbul belediyesi imtiyazını aldığı otobüs servisine bu idareci zihniyetini sokmasın ve hattâ el altındaki bütün umumi hizmet servislerini tam bir tüccar zihniyeti ile hem müsterileri memnun ederek hem de kesesini doldurarak işletsin!

Buhan Cahid

TAKVİM

MAYIS		
Romî sene	28	Arabî sene
1000	Resmî sene	1359
Mayıs	1940	Hızır
15		28

SALI

Rebi'ülahar		İMSAK	
GÜNÜ	21	S.	D.
4	84	2	21
9	18	6	51
GÜNÜ			
Ugri	İkinci	Akşam	Ya.
S.	D.	S.	D.
V.	12	11	10
E.	4	40	8
		3	12
			1
			27

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Ayasofyadan tramvay yoluna tekibe Gülhane parkına doğru ilerleyen karşınıza büyük bir çınar çıkar. Gazetelerimizden biri bu çınar ağacının resmini koymuş, altına da şu satırları yazmış: — Resmini gördüğünüz bu muazzam çınar hiç değilse 200 sene'ektir. Alemarda Gülhane parkının karşısındadır. E'r ağacın yaşaması kökünün hava almasına bağlıdır, halbuki üç sene evvel bu çınar ağacının dibini betonlanmıştı. Buna rağmen esrîdde ağaç kurumamakta ısrar etmektedir.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Arkadaşımızın hakkı var, hakikaten bir ağaç yaşmak için köküne hava ve dolayısıyla de su ister, fakat arkadaşımızın koyduğu resme bakınca gördük ki, ağacın kökünü çevreleyen beton tabaka en aşağı on, on beş yerinden çetiktir. Einaenaleyh ağacın kurumamasının sebebi, dayanma kabiliyetinin fazlalığını değil, bizde beton yapma şeklinin hususiyetidir. Ve anlaşılıyor ki yapılar yapılmaz çatlıyan betonun da faydalı olduğu yerler vardır.

Karakter kuvveti.

Bütçenin müzakeresine aid tafsilât

(Baştarafı 1 inci sayfa)

şaslı surette gözden geçirilmesini istemiş, Avrupaya devlet namına yapılan seyahatlerde israfın göze çarptığını ilâve etmiştir.

Hatib sözüne devamla devlet dairelerinde güçlü kuvvetli, üstü başı temiz birçok hademelerin bulunduğunu söyleyerek bu hademelerin işlerini yalnız evrak götürüp getirmek ve akşamları bir odayı temizlemekten ibaret olduğunu, bu gibi işlerin daha ziyade kadın hademeler tarafından yapılmasının çok yerinde olacağını, bilhassa köyülerin bu gibi işlere yerleşmeğe çalıştıklarını, bunların topraklarını bırakıp tembel ve miskin bir hayat sürmelerinin menfaakatlerine münafî bir hareket olduğunu işaret etmiş, demiştir ki:

« Her memur akşam kendi masasını temizleyebilir. Bu suretle bütçede mühim yekün tutan hademe masraflarından tasarruf temin edilir. Köylü hademe köyüne, toprağına döner. Hükümet bu maksadı temin için tedbir almamıştır.

Refik İnce devlet dairelerinde kâğıd israfına da son verilmesini temenni ederek millî müdafaa tahsis edilen paranın isabetli olduğunu söylemiştir.

Berg Türker (Afyon) yapılmakta olan buğday ihracatının bugünkü dünya şartları içinde yerinde bir hareket olmadığını işaret ederek köylüleri irşad için radyoda yapılan beyanatların köylüye ne dereceye kadar tenvir ettiğini sormuş, daha amelî çareler aranmasını istemiştir. Son zamanlarda gayri meşru münasebetlerin çoğaldığını, buna tedbir alınmadığı takdirde nüfusun çoğaltmasına imkân olmayacağını, hükümetli tedbir alması lüzumunu ifade etmiştir.

Emin Sazak (Eskişehir) devlet memurlarına verilen maaşların fazla olduğunu söyleyerek:

« Vergilere zam yapıldığı, her fırsatta mükelleflere yeni icablar tahmil edildiği bir zamanda Meclise mütemadiyen memur maaşlarına ve mükteaidlere zamları yapan yeni lâihâlar geliyor, bu iştan daşları çok müskül bir vaziyete sokmak tadir» demiştir.

Hatib bundan sonra devlet dairelerinde suistimalin alıp yürüdüğünü, böyle nazik zamanlarda bu işin önünü almak için bütün devlet dairelerinin kontrol ve teftişine salâhiyetli bir teşkilata lüzum hasıl olduğunu söylemiştir.

Galib Pekel (Tokat) da bütçe encümeninin altı milyon lirayı memur maaşlarına zammemesine itirazda bulunmuş, hiç bir tahsisat ayrılmamış olan pasif hava müdafaaının neden ihmal edildiğini sormuştur.

Ruşeni Baykar devlet dairelerinde süs ve fantezi nevinden yapılan işleri anlatmış, lüzumsuz birçok yerlerin mermerle süslediğini, duvarlarda en kıymetli halıların asılı bulunduğunu, lâalettayın bir memurun ölüne en aşağı 200 lira kıymetinde bir masa bulunduğunu anlatarak:

« Genç bir memur dairede lüks bir mobilye içerisinde oturup da evinde bu konforu bulamazsa ahîkî durumu da deşişir» demiş, Anadoludaki bir memurla vekâlet memurları arasında gördüğü tenakusları izah etmiştir.

Mehmed Uğur (Sivas) Refik Şevketin köylü odacılar hakkındaki ileri sürdüğü mütealemlara su cevabı vermiştir:

« Köylü odacılık yapıyor, 30 lira ahyor, peynir ekmeç yapıyor, artırdığı birkaç kuruşu köyüne göndererek bir çift öküz ahyor, çoğuluğa, çoğuluğa bakıyor. Dolayısıyla o para gene devlet bütçesinde kalıyor demektir. Refik İnce köylüye verilen bu paraya itiraz edeceğine yekünü on binlerce lirayı aşan daktiloların süs ve püsleri için verilen paraya itiraz etsin. Bu paraların hepsi Avrupa piyasalarına dökülüyor. Biz köylüler ancak karnamızı doyurmak için çalışıyoruz.»

Bundan sonra Salâh Yargı bütçe encümeni mazbata muharriri sıfatıyla ileri sürülen mütealemlara cevablar vermiştir.

Bunun üzerine masraf bütçeleri okunarak B. M. Meclisi, Riyasetcihbur, Divanı Muhasebat, Başvekelet, Şûrayı Devlet, İstatistik, devlet meteoroloji ve matbuat umum müdürlükleri bütçeleriyle diyanet işleri reisliği, Malye Vekâleti, dünyaya umumiye ve Gümrük ve İhbarlar Vekâletleri bütçeleri tasvib edilmiştir.

Meclis yarın müzakerelerine devam edecektir.

Yulaf ihracatı menedildi

Ankara 27 (Hususi) — Ticaret Vekâleti dün bir tebliğ neşrederek hükümetin yulaf ihracatını menettiğini bildirmiştir. Bu menüiyetle müstahsilâ elindeki mahsulün fiat düşüklüğüne uğramaması için yulaf mübayaaını doğrudan doğruya toprak mahsulleri ofisi yapacaktır. Vekâlet satın alma yerlerini ve fiatları tesbit etmiştir. Fiatlar dört kuruştan başlayarak mahalline göre beş kuruşa kadar yükselmektedir.

Aynı şekilde arpa mübayaaı da ofis tarafından yapılacak. Ziraat Bankası da mel mukabili avans verecektir. Arpa fiatları dahi mntakalara göre tesbit edilmiştir.

Telgraf, Telefon Ve Radyo Haberleri

İtalyada gerginlik dakikadan dakikaya azalıyor!

İtalyan gemilerinin hareketleri tehir edildi, Papa, ecnebi diplomatlara harb olursa Vatikan'a iltica etmeyi isteyip istemeyeceklerini sordu

Malta, Cebelüttarik ve Mısır geceleri karanlıkta bırakılıyor

Londra 27 (Hususi) — Muhtelit İtalyan - İtalyan daimi komisyonunun Roma'daki son toplantısına iştirak etmiş olan Wilfrid Green Londraya dönmüştür. «Manchester Guardian» gazetesi bu münasebetle neşrettiği bir makalede, İtalya tarafından Wilfrid Greene yapılan tekliflerin bir müzakereye esas teşkil edileceğini yazmakta ve İtalyan gemilerinde yapılan kaçak kontrolünün tesri edileceğini bildirmektedir.

Bu gazete netice olarak diyor ki: Eğer İtalyanın şikâyetleri kontrolden dolayı iktisadi ve ticarî müşkülattan mütevellid ise, kendisini tatmin etmek çareleri bulacaktır.

İtalyadaki hava

Roma 27 (A.A.) — Harb mi, sulh mü? meselesi Romada herkesin başlıca dâimî konusunu teşkil etmektedir. Termometrenin tıptı içindeki ciya sütununun, hararetin alçalışı yükselmesi inip çıktığı gibi gerginlik

de zaman zaman azalıyor çöğalmaktadır. Gazetelerde alevlendirici makalelerin çıkması, veya Cuma günü Kont Cianonun Arnavudluk işçilerine hitaben söylediği nutuk gibi hâdiselere göre bu gerginlik derecesi değişmektedir. İtalyan gemilerinin hareketlerinin tehir, İtalyanın harbe girdiği takdirde Vatikan'a iltica etmek isteyip istemediklerini ecnebi diplomatlara soran Papanın sirkülerleri gibi hâdisat da bu gerginlik derecesini değiştirmektedir.

Telegrafo gazetesinin başmuharriri Ansaldo haftalık radyo konuşmasını şu sözlerle bitiriyor: Hiderin müttefiklere indirildiği her darbenin, bizim Akdenizdeki tabii hareket sahanız üzerinde de akis olmaktadır.

Bir İtalyan Nazirinin nutku

Floransa 27 (A.A.) — Devlet nazırı Farinacci dün burada söylediği bir nutukta şöyle demiştir:

«İtalyanın yeri, müşterek düşmana karşı mücadele etmekte olan Hitlerin kahraman Almanyasına yanındır.»

Maltada alınan tedbirler

Malta 27 — Muhtemel paraşütçü tehlikesine karşı bir müdafaa tedbiri olmak üzere bugün Malta valisi saat 23 den 5 e kadar ışıkların söndürülmesini emretmiştir. Bu emre itaat etmeyenler vurulmak tehlikesine maruzdur.

Cebelüttarıktaki da, aynı mahiyette tedbirler alınmıştır.

Mısrıda alınan tedbirler

İskenderiye 27 (A.A.) — Bu akşam - dan itibaren bütün Mısır karanlıkta bırakılacaktır. Bu tedbire her ihtimale karşı koymak maksadıyla zaruri addedilmiştir. İttihaz edilmiş olan diğer tedbirler arasında bilhassa ecnebinin ve bu meyanda ezümle Süveyş kanalını geçen ecnebi gemilerinin şiddetli bir kontrolü tabii tutulması vardır.

Almanyanın Romanyaya yaptığı ekonomik tazyik arttı

Bükreş 27 (Havas) — Romanya ekonomisi delegeleri bugün petrol kumpanyalarının mümessillerine Romanyadan Almanyaya yapılan petrol teslimatının 30 Temmuz'a kadar artırılması lüzumunu bildirmişlerdir. Bu hususta ileri sürülen sebep Romanyanın Almanyadan aldığı teslimata olan acil ihtiyacıdır. Almanyanın Romanyaya yaptığı ekonomik tazyik şiddetini her

gün biraz daha bu sahada arttırmaktadır. Bu tazyik bilvasıta olmakla beraber daha müsbet şekiller iktisad etmekte ve Rumens zimamdarları bugün Nazilerin daha sarıh istekleri karşısında bulunmaktadırlar. Bu münasebetle şurası bilinmelidir ki, Almanyaya halen cephede, günde 20 bin ton benzin sarfetmektedir.

Almanlar Belçika cephesini yarıyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Başkumandan bilhâre deniz yolu ile Fransaya dönmüştür.

Fransız ajansının dün öğleden sonra verdiği malumat

Paris 27 (A.A.) — Havas ajansı saat 14,10 da, harekât hakkında şu malumatı vermektedir:

Şimaldeki muharebelerin şiddeti gene tezeyid etmiştir. Flandres muharebesi Almanlar için son derece çetin olmak üzere gittikçe büyük bir tedafüi muharebe şekline alıyor. Almanlar müttefiklerin tevali eden müdafaa hatlarını boğmak için, zayıf bir nazarı itibara almaksızın, muazzam insan ve malzeme kuvvetleriyle hücum ediyorlar. Almanlar esas gayretleri Lys cephesi üzerinde sarfedilmektedir. Valenciennes bölgesinde de diğer hücumlar çıkmıştır. Fransızlar bunları muvaffakiyetle tarettikten sonra, kendiliklerinden bazı mevkiileri terketmişlerdir.

Manş sahilinde dün öğleden sonra geç vakit Boulogne kalesi sükut etmiştir. Bu sabah Calais'in Fransızlar tarafından henüz tutulmakta olduğu teyid edilmiştir. Fransızlar, Somme'un bütün imtidadına tahirat amelîyesine devam etmektedir. Argonne'da bir Fransız mukabil taarruzu, evvelisi gün kaybedilen küçük araziyi geri almıştır. Bu esnada, Almanların bu bölgede harikulâde büyük zayıf verdikleri müşahede edilmiştir.

Fransız ajansının dün gece verdiği malumat

Paris 27 (A.A.) — Saat 23,30 da Havas şu haberi veriyor:

Askerî vaziyet hakkında öğleden sonra alınan malumata göre, öğleden evvel vaziyette büyük bir değişiklik olmamıştır. Lys muntakasında dün Belçikalılara karşı yapılan ve bütün gece devam eden Alman taarruzu bu sabah da devam etmiştir. Almanlar burada birçok avsatlarla harekete geçmişlerdir. Almanlar takriben 40 kilometrelik bir cephede hiç durmadan büyük insan kütelleri ile topçularının himayesinde taarruz etmektedirler.

Şimalde müttefik kuvvetlerin garbindeki vaziyetini aksine olarak Almanlar Cambrai muntakasında taarruz ederek çok tank kullanmışlardır. Öğleden sonra da devam eden muha-

rebe en şiddetli haddine gelmiş görünüyordu.

Somme'da Fransız kıt'aları mevzii hareketlerine müsaide şartlarla devam etmişlerdir. Buradaki harekât dört beş gün evvel nehri geçerek cenubda oldukça ilerliyen Alman kıt'alarının taredilmesini istihdaf etmektedir. Abbeville'den Pröune muntakasına kadar nehrin bütün mecrasında faaliyette bulunan Fransız kıt'aları düşman müfrezelerinin birçok mukavemet merkezlerini ele geçirmişler ve birkaç kasaba ve köprübaşını zaptetmişlerdir.

Fransız radyosuna göre

Londra 27 (A.A.) — Bu akşam Fransız radyosunun müfessiri: «Calais henüz elimizdedir.» dedikten sonra şunları ilâve etmiştir:

«Son günlerde cereyan eden muharebeler Almanların büyük bir kayıtsızlıkla askerlerini ve malzemelerini israf ettiklerini göstermektedir. Flandreslerde tatbik edilen tabii bir intihar mahiyetini almıştır. Müttefiklerin Valenciennes muntakasındaki taarruzları Alman piyadesinin imhası ile neticelenmiştir. Alman tayyareleri tarafından Calais'e yapılan bir tek taarruz esnasında topçu, hava dâfi bataryaları ve müttefiklerin avcı tayyareleri 43 düşman tayyaresi düşürmüştür.

İngiliz ajansının dün gece verdiği haber

Londra 27 (A.A.) — Reuter: İyi haber olan Londra mahfellerinde bu gece hasıl olan kanaate göre Fransanın şimalindeki vaziyetin vehametini arttırmıştır.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ruzun hazırlanması ve en geç bugünlerde başlamış olması şartile faydalı ve semereli olabilir. Bu turtarıcı taarruz vâki olmayınca netice müttefiklerin şimal ordu için meşum olacaktır. Çünkü bu orduların şimdi bulundukları vaziyetten sahile ric'at edilemeleri ve Alman kıskaçından kurtulmaları artık mümkün değildir. Onları buldukları çok çetin vaziyetten kurtaracak tek çare cenubdan şimalde doğru yapılabilecek büyük bir kurtarma taarruzudur. Ancak buna da imkânsız değilse bile gecikmiş nazariye bakmak kabildir. H. E. Erkilef

Almanlar İngiltereye büyük bir taarruz hazırlıyorlarmış!

Bern 27 (A.A.) — Nouvelle Gazette de Zurichia Stokholm muhabiri, Almanların Norveç üssülhareke ittibaz etmek suretiyle İngiltereye karşı büyük bir taarruz hazırlamakta olduklarını bildirmektedir.

Bu muhabir, merkez Norveçte bulun-

makta olan Alman kıtaatının Bergen ve Stavangere gönderilmiş olduklarını ve esasen bu iki noktada birçok cüzütamların tahşid edilmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Birçok boş Alman gemileri garbi Norveç limanlarına gönderilmiştir.

İngiliz Kralının yeğeni ile eski Alman veliahtının oğlu maktûller arasında

Londra 27 (Hususi) — Fransada İngiliz kuvvetleriyle birlikte harb etmekte olan Lord Fredrik Kembric'in ölmüş olduğu bildirilmektedir.

Lord Kembric, kralın amcazadesidir.

32 yaşında idi. Diğer taraftan Alman ordusunda bulunan ekl veliaht Ruprehtin büyük oğlu prens Vilhelm de, Garb cephesinde cereyan eden son muharebeler esnasında ölmüştür.

Vergi ve resimlere yapılan zamlar hakkında tebliğ

Ankara 27 (A.A.) — Maliye Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam lorasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 3828 sayılı kanun neşredilmiştir.

2 — Bu kanunla bazı maddelerin istihlak vergileri artırılmış ve şimdiki kadar vergiye tabi olmayan bazı maddeler istihlak vergisine tabi tutulmuştur.

Bu maddelerin cins ve neyleri, gümrük tarifî numaralarıyla birlikte her mahalde matbu dâireleri tarafından gündelik gazete yerkân yerlerinde bu gazetelerle ve çıkışları sırasında bu gazetelerle ilân olunacaktır.

3 — Kanunun birinci muvakkat maddesi muvabince, bu mevad ve eşyanın tıoarretile meşgul olan ithalâtçılar, bu malları ithalât mevzuatından veya memleket içindeki ticarî ve sınıal müesseselerden mübayaa ederek satan toptancılar, bu maddeleri memleket içinde imâl eden sınıal müesseseler bu kanunun neşri tarihinde yüz kilodan fazla kahve, çay ve 20 tenekeeden fazla benzin mevduatları bulunan perakendeçiler, mahallerinde maliye dâirelerinde yapılan ilânı takip eden günden itibaren kırk sekiz saat içinde mevduatlarını

bir beyanname ile bağı oldukları maliye vâridat dâirelerine bildirmeye mecburdurlar. Beyanname vermeyen veya mevduatlarını noksan gösterenlerden vergiler 5 kat fazlasıyla alınır.

4 — Bu kanunla, tütün ve içkilerden 2640 sayılı kanun muvabince alınmakta olan müdafaa vergisi artırılmış ve kibritler, kutu başına 10 para, çakmak taşları da adedinde bir kuruş Millî Müdafaa vergisine tabi tutulmuştur.

Kanunun ikinci muvakkat maddesine göre, tütün ve müskirat bayilerle hususi müskirat âmilleri kanunun neşri tarihinde elerinde bulunan tütün ve içkilerle kibritleri, maliye dâirelerine yapılacak ilânı takip eden günden itibaren 2 gün içinde ve kibrit inhisarı İşletme Şirketi acentaları da elerinde bulunan kibritleri mezkûr ilânı takip eden günden itibaren 24 saat içinde mahallerindeki inhisar idarelerine bir beyanname ile bildirmeye mecburdurlar. Beyanname vermeyen veya mevduatlarını noksan gösterenlerden vergi ve zamlar beş kat fazlasıyla alınır.

Sayın vatandaşlarca bilinmek üzere tebliğ olunur.

Ruzveltin yeni nutku

Vaşington 27 (A.A.) — Ruzvelt, radyo ile neşredilen bir müşahabesi esnasında Amerika milletini Fransız ve Belçikalı müttefeciler için Kızılhaça teberrillerde bulunmağa davet ettikten sonra Birleşik Amerikanın istikbalinden bahsetmiştir.

Ruzvelt, körlere, sağirlara, Amerikanın maddeten şimdiki niza haricinde olduğuna safdilâne inanan kimselere, firakıcılık hissiyle her ne olursa olsun hükümetin harici siyaseti aleyhinde bulunanlara, panike yakananarak artık Amerika ordusuna itimad etmiyen kimselere hücum etmiştir.

Cümhurreisimiz hiçbir ecnebi gazeteye mülakat vermiş değildir

Ankara 27 (A.A.) — Anadolu ajansının haber aldığına göre, Reisiçümbür is-

met İnönü tarafından ecnebi bir gazeteye verilmemiş mülakat yoktur.

Siyaset ALEMİNDE

Amerikaya bağlanan ümidler...

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Garbi Avrupa harbinin mütemadî surette bir cihan harbi haline gelmek istidadını gösterdiği şu sıralarda Amerika'nın alacağı hal ve tavrın büyük bir ehemmiyeti olduğunu kaydetmeye lüzum yoktur. Bundan dolayıdır ki bir müddet evvel gene bu sınırlarda Amerikanın harbe girmesi ihtimallerinin neden çok zayıf olduğunu bir takım esaslara istinad ederek tahlil etmeye çalışmışım. O zaman Almanların garbi Avrupada bugünkü şaşırıcı neticeleri veren taarruzları henüz yapılmamıştı. Cepheler sakindi ve harb, Amerika için müttefikler lehine zaman zaman eflâtünü bazı sempati tezahüratı izharına vesile veren ve bu sayede bol para kazanmak imkânlarını temin ediyen bir vaziyetten ibaretti. Vakti ki uzun zaman istihfaf edilen Alman askerî kuvveti beklenmiyen kabiliyetini göstermiş olan malûm taarruzu yaptı; o zamana kadar çoğu blöf sayılan Alman tehdid ve silâhlarının ciddiyeti de anlaşılmiş oldu. O derecede ki ordular için artık zaman ve mesafe mefhumunu hemen hemen kaldıran bugünkü mihanıklı vasıtaların kudretî karşısında Amerika kendi emniyetini dahi kâfi bulmamağa başladı. Bu vaziyet yepyeni bir telâkki doğuruyor. Dün için Amerikanın harbe girmesi Adeta imkânsız iken bugün bu imkânsızlık mümkün değil safhasına intikal edilebilir istidadındadır. Sırf kaydettiğim kanaat tebeddülünden dolayı. Maamafih henüz uzak olan Amerikanın harbe girmesi ihtimalinin tahakkuk edebileceği safha gelse dahi bu iş, bugün için olamaz. Çünkü Amerika Cümhurreisinin müddeti bitmek üzere. Yeni sinin iş başına gelip bütün salâhvetlerini kullanmaya başlaması, ancak öntümüzdeki İkinciteşrin ayı başında mümkün olacaktır. Binaenaleyh yeni dünyanın eski dünya işlerine şayed filen el atmak arzusu varsa ancak o zaman tahakkuk edebilir, demektir. Halbuki Alman askerî harekâtı bugünkü şiddet ve müessiriyetini muhafaza ederse böyle bir müdahalenin geç kalmış olacağı söylemeye lüzum yoktur. Bu ise, müttefikler hesabına makûs bir talih olduğu şüpheden varestedir.

Birçoklarının kanaatince Amerikanın harbe girmesi meselesinin bir efkârı umumiye meselesi olduğu mülâhaza edilebilir. Geniş Amerika kütellerinin fiilî bir harbi göze almak istemediklerinin bir emri muhakkak olduğu nazarı dikkate alınrsa, buna aleyhtar olan halka rağmen Amerikanın harbe nasıl müdahale edebileceğini düşünebilenlere verilcek cevap şudur: Amerika mükemmel bir demokrasidir. Halk hâkimiyetlidir. Fakat Amerika Cümhurreisi dört sene müddetle seçilmiş ve eline dünyanın hiçbir ferdiye verilmemiş azim salâhvetleri verilmiş kimsedir. Bu zat, isterse, çok şey yapabilir. Bu itibarla İkinciteşrinde ve ondan sonra şayed vakti geçmemişse Amerikanın bir müdahalesi olursa, bu hareket, ancak o zaman ve bu şeraft altında vukubulabilir.

Selim Ragıp Emeç

Millî Piyangonun halka gösterdiği bir kolaylık

Halkımızın Millî Piyangoya karşı gösterdiği rağbet ve alâka son aylar zarfında çoğalmıştır. Buna müvazi olarak bilet satışı da bu nisbette artmış bulunmaktadır. Keşide aralarında bilet almak isteyenler şimdiki kadar her ayın 4. üncü günü akşamına kadar beklemek zaruretinde idiler.

Millî Piyango idaresi aldığı bir kararına şekilde bilet almak isteyenlere bu imkânı vermiştir. Şimdi meselâ herhangi bir sebeble 1. inci keşide bilet alamıyan bir şahıs hiç bir fiat farkı vermeksizin ve ayın 4. üncü günü akşamını beklemeksizin 2. inci veya 3. üncü keşide bilet tedarik edebilecektir.

1. inci keşideden itibaren devamlı bilet almak isteyenlerin biletleri şimdiki kadar olduğu gibi her ayın 4. üncü günü akşamına kadar mahfuz tutulacaktır.

Resmî tebliğler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İngilizlerin mahsur kıt'alarından bazı müfrezeleri Manş yolu ile İngiltereye doğru götürerek kurtarmak teebbüsüne mâni olmak için, hava ordusu, Belçika - Fransa sahilinde hâlâ düşman elinde bulunan limanlara yeniden hücum etmişler. Dunkerque'de deniz teslatı yapılmıştır.

Cenub cephesinde, kayde değer hadiseler olmamıştır.

Bir düşman tayyare gemisine, 24 Mayıs'ta Narvik civarında Ofot fiyordunda büyük çapta bir bomba isabet etmişti. Dün, hususî bir haberle bildirildiği gibi, 25 Mayısta bu düşman tayyare gemisine Haarstad önlerinde büyük çapta yeniden bombalar isabet etmiş ve gemi batmıştır.

İngiliz tebliği

Londra 27 (A.A.) — Umumi karargâhının tebliği:

Düşman bugün İngiliz seferî kuvvetlerinin cenahında bulunan Fransız ve Belçika kuvvetlerine şiddetle taarruz et-

miştir. İngiliz piyadesi Fransız hücum a. rabalarla birlikte muvaffakiyetle neticelenen bir mukabil taarruza geçmiştir.

Belçikada İngiliz kuvvetleri, düşmanın şiddetli bir taarruzuna karşı Belçika ordusuyla birlikte çarpışmışlardır. İngiliz cephesi eski vaziyetini muhafaza etmektedir. Geri muntakalar şiddetli bombardıman edilmiştir. Hava dâfi bataryalarla cüzütamların otomatik silâhları birkaç düşman tayyaresi düşürmüştür.

Londra 27 (A.A.) — Hava nezareti'nin 27 Mayıs tarihli tebliği: Sahil tayyarelerimiz bir kaç gün evvel bombardıman edilen Rotterdam benzin depolarının hâlâ yanmakta olduğunu bildiriyorlar. Ruhtımların dahl yanmakta olduğu anlaşılacaktır.

Ağır bombardıman tayyarelerimiz dün gece düşmana karşı geniş harekâta bulunmuşlardır. Dün gündüz 40 dan fazla Alman tayyaresi tahrib edilmiştir. Buna mukabil 7 tayyaremiz geri dönmüştür.

Şehir Haberleri

Vakıflar idaresi Üsküdar tramvaylarındaki hissesini satmıyor

Vakıflar Umum Müdürü bir muharririmize beyanatta bulunarak şirketin tasfiyesine taraftar olmadığını ve ihyasına çalışılacağını söyledi

Şehrimizde bulunan vakıflar umum müdürü Fahri Kiper yanında vakıflar baş müdürü Hüsamettin olduğu halde dün İstanbul valisi ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar ziyaret etmiş, vakıflarla belediye arasındaki meseleler etrafında konuşmuşlardır. Bu ziyaretten sonra Fahri Kiper bir muharririmize şunları söylemiştir:

İstanbul belediyesi ile temas etmeğe geldim. Biliyorsunuz ki Üsküdar, Kadıköy ve havalisi tramvay şirketine vakıflar idaresi beş yüz bin lira sermaye ile dahildir. Belediyenin hissesi ise bir milyon liradır. Şirketin tasfiyesine taraftar değilim. Çünkü, şirket bugünkü şekli ile istifadeli bir hale girmiştir. Zarar etmediği gibi kazançta da başlamıştır.

Yalnız senelerdenberi birikmiş borçları vardır. Bunların tesviyesi için biz bir şekil bulduk. İstanbul valisi de şirketin tasfiye-

sine taraftar değildir. Borçları tesviye şeklimiz kabul edilirse şirketin ihyasına çalışacağız.

Vakıflara aid memba sularını pahalya sattığımız gelince; Belediye bize bu hususu sordu, biz de lâzım gelen cevabı verdik. Memba sularını lâzım etmek maksadıyla piyasaya çıkarmıyoruz. Bu işte düşündüğümüz yegâne fikir, halkın iyi su içmesi keyfidir. Vaziyeti hazırı dolayısıyla her şeyden malzeme getiremiyoruz. Bugünkü şekli mütalea edersek zarar ettiğimizi görürsünüz.

Bazı gazetelerin yazdığı gibi belediye ile vakıflar arasında hiç bir ihtilaf mevzuu değildir.

Vakıflar umum müdürü Fahri Kiper bir müddet şehrimizde kalacak, tetkikler yapacaktır.

Orta okul ve lise bitirme imtihanlarına başlandı

Devlet orta okulu imtihanlarına bugün itibaren başlanmaktadır. Bugün ilk olarak eleme grubuna dahil türkçe imtihanı yapılacaktır. İmtihanların sualleri ve yazılacak kâğıtlar Maarif Vekâleti tarafından bütün okullara gönderilmiştir. Bu sual zarfları bütün talebe huzurunda açılacaktır. Yarın da tabiat bilgisinden yazılı imtihan yapılacaktır.

Lise bitirme imtihanlarına dün başlanmıştır. Hususî okullar talebesi de resmi liseelerde imtihan edilmektedir. Maarif Müdürü Tevfik Kut dün bazı mekteplerde gezerken imtihan vaziyetini tetkik etmiştir.

Şehrimizdeki Maarif umumî müfettişleri de imtihanları tetkik etmişlerdir. Maarif Vekili Hasan Ali Yücel ile orta tedrisat umum müdürü evvelce tayin edilmiş günler muhtelif vilâyetlerde ve bu arada şehrimize gelerek imtihanları tetkik edeceklerdir.

Temizlik amelesinin hayat şartları tanzim ediliyor

Belediye temizlik işleri müdürlüğü temizlik amelesine sıcak yemek yedirmeğe, amelelerin hayatını muntazam şartlar altına sokmaya çalışmaktadır. Fatihle Taksim arasındaki ana caddeyi temizliyen temizlik amelesine mahsus olmak üzere Süleymaniye medresesi temizletilmiştir.

Medrese badana edilmiş, odalara 60 karyola konmuştur. Amele yakında bu medresede yatacak, sabahları kamyonla Taksime kadar datacak, akşam gene aynı şekilde Süleymaniye medresesine getirilecektir. Amele akşamları 10 kuruş mukabilinde hususî surette pişirilen yemekten yiyecektir.

İlk okullar da yaz tatil devresine girdiler

Şehir ilk okullarında dersler dün kesilmiş ve ilk okullar yaz tatil devresine girmişlerdir. İlk okulların imtihanı tâbi olmayan 1, 2, 3 ve 4 üncü sınıflar talebesine karneleri dün verilmiştir.

Maarif idaresinin yaptığı tetkiklere göre, bu yıl ilk okulların 1-4 üncü sınıflarında muvaffak olan talebe miktarı yüzde 85 tir. İlk okul beşinci sınıf talebelerinin bitirme imtihanlarına yarın başlanacaktır.

Şehrimizdeki bütün ilk okulların son sınıflarında imtihana girecek talebe sayısı 4000 i geçmektedir. Bu imtihanlar 22 Hazirana kadar devam edecektir.

Bir katil tevkif edildi

Tarlabasında Abanoz sokağında kadın yüzünden Halli isiminde bir otobüsçüyü tabanca ile öldüren polis memuru Hayri, dün adliye teslim edilmiştir.

Suçlu, 4 üncü sorgu hâkimi tarafından istisna edilidikten sonra, tevkif olunmuşur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan bey bilirsiniz müessesemizin müdürü pek sert adam doğrusu...

... Geçen gün yanış bir iş gördüm di. ye açtı ağzını yumdu gözünü...

... Nihayet eceheneneme kadar gitbe adam!.. diye barmışın mı?

Üniversite ve liselilerin kamp hazırlıklarına başlandı

Bu yıl liseliler Üniversite talebelerinin yapacağı kamp hazırlıklarına başlamıştır. Liselerin birinci ve ikinci sınıflarında askerî kamplara 5 Haziranda başlanacak, 25 Haziranda nihayet verilecektir. Lise bitirme imtihanlarına girmekte olan son sınıf talebeleri de devlet uygunluk imtihanlarını müteakib Temmuz ayı içinde kamp yapacaklardır. Bu yıl okul talebelerine kamp için askerî elbise verilmesine imkân görülemediğinden talebelere kendi paralarını birer kamp elbisesi yaptırılmasının temini mekteb idarelerine bildirilmiştir.

Üniversite birinci grup kampları da 5 Temmuzda başlayacak, 25 Temmuzda bitecektir. İkinci grup kampları 1 Ağustosun 20 Ağustosuna kadar devam edecektir.

Sahte bono tahkikatı genişletiliyor

Sahte mübadil bonoları etrafındaki adil tahkikata müddeumumullik ve sorgu hâkimliği tarafından ehemmiyetle devam edilmektedir. Tahkikat tekemmül ettikçe, yeni safhalar arz etmekte ve genişlemektedir.

Yeniden bazı sahte bonolar elde edilmiş ve aynı şahıslarla alakalı yeni bir tahkikat evrakı daha müddeumumullik verilmiştir. Bu evrak da, sorgu hâkimliğindeki dosya ile tevhid edilmiştir.

Hâdiseler mazmunlarından olup, İzmirde bulunan bir tüccarın da İzmir adliyesine talimat gönderilerek, istinabe yolu ile ifadesi alınmıştır.

Diğer taraftan maruf bir muharririn de aynı hâdiselerle alakalı olduğu iddia olunmuş ve bu zat maznun sıfatıyla sorguya çekilerek, hakkında tahkikata başlanmıştır.

Küçük haberler

Vali Ankara'ya gitti — İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar Ankara'ya gitmiştir. Vali, Ankara'da bulunduğu müddet zarfında Vilâyet ve Belediye bütçeleri hakkında alakadar vekâletlere izahat verecektir.

Belediye müdürleri — İstanbul Belediyesi bütçesi hakkında izahat vermek üzere Ankara'ya giden İktisad İşleri Müdürü Saffet, bugün şehrimize dönmüş olacaktır. Elektrik, Tramvay, Tünel İşletmesi Umum Müdürü ile Mezbaha Müdürü yarın Ankara'dan hareket edeceklerdir.

Sebbe ve meyva fiyatları — Havaların düzelmesi üzerine yağ meyva ve sebze fiyatlarında mahsûs bir ucuzluk başlamıştır. Yapılan tetkiklere göre bu ucuzluk nispeti yüzde elli ile yüzde yirmi beş arasında tehâlif etmektedir.

İstanbul ve mülhakattan, Marmara havzasında şehre mühim bir sebze ve meyva akını başlamıştır. Bunun önümüzdeki hafta zarfında daha ziyade artacağı ve fiyatların yeniden ehemmiyetli surette düşeceği anlaşılmaktadır.

Taksim meydanı — Taksim meydanı tamamen modern şeklini aldığı esnada Taksim Abideninin kaldesinin tamir ve tadil edileceğini yazmıştık. Gazetelerin negriyatını takip eden ve Taksim abidesini yapan İtalyan mimarı Kanonika belediye bir mektubla müracaat etmiş, tamir ve tadil işinin kendisine bırakılmasını teklif etmiştir. Mimarın teklifi tetkik edilmektedir.

Trakya Umumi Müfettişi — Trakya Umumi Müfettişi General Kâzım Dirik dünkü trenle Edirne'den şehrimize gelmiştir. General Kâzım Dirik şehrimizde bir kaç gün kaldıktan sonra Edirneye dönecektir.

Bono komisyonu — İstanbul barosunun son iottimandâ adliye mekanizmasının dahil verimli işlemesi yolunda bazı temenniler ileri sürülmüş, eksikleri tesbit ve tekdâle arz etmek üzere bir komisyon teşkiline karar verilmiştir.

Avukat Sükküfe, Sadettin Ferid, Ali Galib, Hamdi Halim, Halli Hilmi ve Vedat Ardihan, dan mürekkebe bir komisyon teşekkül ederek, mesalsine başlamıştır.

Palo hakimliği

İstanbul müddeumumullüğünden: 16/5/940 günündenberi vazifesine gelmiş ve ikametgâhında bulunamayan İstanbul hâkim namzetlerinden Mevrure Soykutun 35 lira maaşlı Palo hâkim muavinliğine tayin kıldığını bildirilir.

Yeni neşriyat

Havacılık ve Spor — Türk Hava Kurumu tarafından çıkarılmakta olan bu havacılık mecmuasının 263 - 264 sayıları bir arada ve dolgun mündericatla çıkmıştır.

TIYATROLAR

Kadıköy Süreyya sinemasında 31 Mayıs Cuma akşamı Halk opereti Kadınların beğendiği Operet 3 perde

Gedikli Erbaş Hazırlama orta okullarına talebe alınıyor

1 — Kayseride Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun I, II, III sınıflarına kırkka - lade San'at Gedikli Erbaş hazırlama orta okulu ile Ankara'da Musiki Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun yalnız I. sınıflarına önümüzdeki Eylülde başlayacak olan 940. 941 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebelerin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöret sahibi olmaması, sâhli muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Gedikli hazırlama orta okullarına alınacak talebenin yaş haddi:

Sınıf	Yaş
I	14:17
II	15:18
III	16:19 olmak

Bu yaşlara aid boy ve ağırlık hadleri askerlik şubelerindeki askerî liseler ve orta okullar talimatının 71. maddesi özerine uygun olması lâzımdır.

4 — Her üç okulun I. sınıfına istekli olanların beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmaları şarttır. Orta II ve III. sınıflara girecek olanlar bu sınıflara terfi ettiklerine dair tahsil vesikası veya şahadetname göstereceklerdir.

5 — Hangi sınıfa istekli olursa olsun iki yıldan fazla tahsili terketmiş olanlar ve evvelce Gedikli'den veya askerî okullardan çıkarılanlar alınmazlar.

6 — Kayseride Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfı ile Kırıkkalede San'at Gedikli hazırlama orta okulunun I. sınıfına istekli, Ankara Musiki Gedikli hazırlama orta okulunun I. sınıfına musikiye hevesli şehirlî istekliler alınır.

7 — Yukarıdaki şartları haiz istekliler 10 Hazirandan itibaren buldukları yerin askerlik şubesine müracaat ederek diğer kaydî kabul şartlarıyla müracaat yollarını öğrenmeleri lâzım olur. (1732) (4351)

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kıtaatı İlanları

Kapalı zarfla aşağıda yazılı iki kalem yiyecek ve yem satın alınacaktır. İsteklilerin sözlü geçen edile inale saatinden en geç bir saat evvel teklif mektublarını Edirne'de eski müdiriyyet dahiresinde Satınalma Ko. na vermeleri lâzımdır. Evsaf ve şartnameleri Ko. da görülebilir.

Tahmin	Teminat	Cins	Miktarı	İhalesi
Lira	Lira		Kilo	
18,000	1350	Arpa	300,000	17/6/940 saat 11
10,200	765	Sadeyağı	8,500	17/6/940 saat 16

(1723) (4272)

Keşif bedeli 125,964 lira olan benzın tankları inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi 6/6/940 Perşembe günü saat 11 deşir. İlk teminatı 7548 lira 20 kuruştur. Keşif ve projesi 630 kuruşa komisyondan alınır. Taliblerin muayyen saatden bir saat evveline kadar zarflarını Ankara'da

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

1 — Tahmin edilen bedeli (10,800) lira olan (3000) metre erat kaputluk şayat kumaşının 29 Mayıs 940 Çarşamba günü saat 11 de kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. 2 — İlk teminatı (810) lira olup şartnamesi hergün komisyondan parasız olarak alınabilir. 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (3968)

1 — Mevcud evsaf ve şartnamesi mucibince tahmin edilen bedeli (47230,50) lira olan (13) kalem muhtelif cins boya malzemesinin 10/6/940 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 te Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. 2 — İlk teminatı (3542,29) lira olup şartnamesi hergün iş saati dahilinde ve 236 kuruş bedel mukabilinde adı geçen komisyondan alınabilir. 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde hazırladıkları teklif mektublarını en geç eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (4226)

1 — Mevcud evsaf ve şartnamesi mucibince tahmin edilen bedeli «19277.20» lira olan 26000 kilo beyaz üstü, 26000 kilo renkli üstü ve 60 kilo kalafat üstüpsünün 4/6/940 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kasımpaşada bulunan Deniz levazım satın alma komisyonunda pazarlık eksiltmesi yapılabilmektedir. 2 — İlk teminatı «1445,79» lira olup şartnamesi hergün iş saati dahilinde adı geçen komisyondan bedelsiz alınabilir. 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istisnâi vesakile birlikte mezkûr komisyon müracaatları. «4227»

M. M. V. Deniz Müsteşarlığından: İki ilâ dört adet Layter satın alınacaktır. İsteklilerin, satacakları Layterlere aid evsaf, serait ve fiatlarını 10 Haziran 940 tarihine kadar bir mektubla Müsteşarlığımıza bildirmeleri. «2510» «4390»

Askerî Orta okuluna Talebe alınıyor

1 — Konya askerî orta okulunun her üç sınıfına da önümüzdeki Eylülün birinci gününe başlayacak 940:941 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebenin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöret sahibi olmaması, sâhli muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.

3 — Bir sene tahsili terkedener, yaşını büyütmiş veya küçültmüş olanlar, kendilerinin sınıf seçme sınavlarında ipka veya bütünlüme kalanlar, yaşları boyaları ve ağırlıkları talimattaki hadlere uygun olmayanlar askerî okullara alınmazlar.

4 — İsteklilerin, şimdiki oldukları okullarda tahsillerine devam etmekte beraber 10 Hazirandan itibaren buldukları yerlerdeki askerlik şubesinden diğer kaydî kabul şartlarıyla müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydî kabul kâğıtlarını en geç 30/ Temmuz/940 tarihine kadar tamamlamış olmaları lâzımdır. «4350»

Heybeliada Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

Deniz lisesi birinci ve ikinci sınıflara talebe kayıd ve kabulüne 1 Haziran 940 dan 10 Ağustos 940 tarihine kadar devam edilecektir. İsteklilerden İstanbulda olanların doğrudan doğruya okul kayıd ve kabul komisyonuna İstanbuldan başka yerlerde olanların buldukları mahallin askerlik şubelerine müracaatları ilân olunur. «4228»

SÜMER SINEMASI

YARINKİ ÇARŞAMBA MATİNELERDEN İTİBAREN

hususî ve fevkalâde bir program takdim ediyor,

LUCIEN BARROUX'un BETTY STOCKFELD - LISETTE LANVIN

ve diğer 10 yıldızla beraber çevirdikleri

NEŞ'ELİ SAHA DOKTORUN CİNAYETİ

RAIPH BELLAMY ve BARBA READ

tarafından oynanmış büyük macera ve sergüzeşt filmi.

Bakir ormanda bir cinayet Doktor ve Vicdan..

2 yeni ve görülmemiş film birden

Müttefiklerin mukabil taarruzu artık gecikmemek lâzımdır!

Şimal doğu Fransada askeri taarruhun şimdiye kadar tanımadığı şekilde bir takım muharebe vaziyetleri hâsıl olmaktadır. Bunun sebebi eski zirhli ve hafif süvari kuvvetleri yerine seri, motörlü ve zirhli kolorduların kaim olmasıdır. Fakat bu kadar değil; bir de bunların düşman topraklarında gittikleri ve uzandıkları yerlere ve derinliklere kadar onları takip edebilen ve onlara ulaşabilecek olan motörlü nakil kolları vardır. İşte bütün bu ileri muharebe ve geri çekilme küt'a ve teşekküllerinin eskilerine nazaran beş altı ve hattâ bazan on misli ne kadar bir sür'at ihraz etmiş olması, eski hesap ve imkân vasatilerini ehemmiyetli surette değiştiren bir âmîl olmuştur.

Bahusus bu seri harb ve nakil vasatları hesabı ve cür'etli bir sevk ve idarenin elinde mebzulen bulunduğları zaman bazı harikalar da olabilyor ve bunlar karşı taraf ordularını maniviyatı üzerinde bir korku ve bir dehşet tesiri hâsıl edebilyorlar, her muvaffakiyetli basının yapabildiği gibi...

İşte bir hafta evvel, Belçikadaki müttefikler ordusu ile Majmedeki ana kuvvetler arasında 100 küsur Km. lik tahkim edilmiş bir cephe de iribat vazifesi gören 9 uncu Fransız ordusunun motörlü, seri ve zirhli Alman kolordularının tarafından ansızın yarılması yukarıda tarif ettiğimiz gibi müthiş bir tesir yapmış ve bu hal yalnız bahsi geçen Fransız ordusunun bozulmasını intaç etmekle kalmıyarak Fransada, daha gerilerde bazı panikler husulüne bile saik olmuştu. Fransız hükümetinin ve yeni Fransız başkumandanlığının bunu düzeltmek için en şiddetli ve en kat'î tedbirler olmaları ve almakta devam ettiklerini biliyoruz.

Fakat Almanlar deldikleri Sedan'ı genişlettikleri gibi motörlü, seri ve zirhli unsurlarını burulararak Fransanın içine saldılar. Bu kuvvetler için yapılacak, yani takip edilecek iki istikamet vardı: Biri, bozulmuş 9 uncu Fransız ordusunun peşini bırakmayarak Parise doğru dalmak; diğeri, Almanların, bilfiil yaptıkları gibi, Fransız ordusunun cenub istikametine yalnız Aisne nehrine kadar takiple itkifa ederek burada cenuba karşı bir cephe teşkil ettikten sonra şimal batıya, yani Somme ve Arras üzerinden Manş sahillerine teveccüh etmek.

Birinci hareket tarzı, piyade kısmı küllisile Verdun ve Châlor istikametlerinde de yürümek şartı ile, belki bugün Fransada kat'î bir netice elde edilecek kadar tesirli olabirdi. Fakat bir kısmı ile Belçikada harbeden ve diğeri bir kısmı ile de, Fransadaki asıl orduya yardım için Valenciennes - Cambrai hattı üzerinden cenuba doğru taarruz eden müttefiklerin şimal ordularının grupunu tazyikinden kurtulmak ve aynı zamanda bu orduyu tamamiyle sararak yalnız başına mağlûb ve esir etmek hedefi Alman sevk ve idaresine daha faydalı ve daha çekici görüldüğünden o ikinci hareket tarzını tercih etti. Filvaki bunda, Manş sahillerine daha erken varmak ve buradan İngiltereyi bir an evvel tehdit etmek imkânları da mevcuddü.

Bunun için Sedan'ın geçişinden Fransayı basan çoşkun Alman selinin Aisnedan Somme'a ve Amiens ve Arras üzerlerinden Abbeville ve Boulogne'a yürüdüğünü, bugün de bizzat Calais'i basıp aldığını öğrendik ve öğreniyoruz. Pas de Calais boğazının ve dolayısıyla İngilterenin daima bir anahtar, ve İngilterenin Fransa cihetinde bir köprü başısı telâkki edilen eski Fransız sahil kalesi Calais'in Boulongedan sonra Almanların eline geçmesi, muvakkat olmak ihtimali de mevcut bulursa, Pas de Calais boğazına kat'î bir hakimiyet tesisi bakımından fevkalâde ehemmiyetlidir. Calais alınmakla Pas de Calais boğazı, İngiltere için artık büyük ölçüde kullanılamaz bir hale gelmiştir. Bundan başta Boulongne'u ve Calais'i zaptetmekle Almanlar, hava, deniz ve bilhassa kara kuvvetleriyle karşı tarafa atlamak imkânını elde etmiş ve yahud böyle bir imkân elde etmekle bizzat İngiltereyi can evinden tehdit edebilecek bir vaziyet almışlardır.

YAZAN Emekli general H. Emîr Erkilet "Son Posta"nın askerî muharriri

Bundan başka Almanlar, aynı zamanda Belçikadaki ve Valenciennes - Cambrai hattındaki müttefik ordularına taarruzdan geri durmadılar. Son günlerde, Almanların Belçikadaki ordusunun ağırlık merkezi, evvelâ Escout ve sonra da Lys mevzilerinde muharebe eden, Belçika ordusuna Valenciennes'ine girmeğe ve Valenciennes'i doğu şimalden ihataya müteveccih bir inkişaf gösterdiği için buradaki müttefik ordular, Almanların bu teşebbüslerine karşı, evvelâ Valenciennes'in doğusundan Lys şehrine kadar, Belçika - Fransa hududu boyunca, ve umumiyetle doğuya müteveccih bir müdafaa cephesi teşkil ve şimdi de Valenciennes'i terkettiler. Bu mevkiyi terk etmek, gerçi müttefik ordusunun buradaki cenahını cenubdaki Aisne - Oise cephesinden uzaklaştırmak mahzurunun taşıyorsa da, müttefiklerin Belçikanın şimal batı ve Fransanın şimal doğu köşeciklerinden mürekkep olan sahadaki kuvvetlerinin, Brügge ile Dunkerques arasındaki Şimal denizi sahil ciheti şimdilik müstesna, her tarafta gelmekte olan Alman tazyiklerine karşı daha bir hafta kadar mukavemet edebilmeleri için lâzımdır. Müttefikler Valenciennesi terk etmekle bu cihette kendilerini biraz daha toplamak imkânını bulacaklardır.

İşte müttefikler için şu anda mevcut olan bütün ümidler, şimal ordularının daha bir hafta kadar mukavemet ederek General Weygandın bu bir hafta içinde beklenen büyük kurtarma taarruzunu başarabilmesinden ibarettir. Eğer buna imkân hâsıl olursa Douai - St. Omer - Calais ile Somme arasındaki Alman kuvvetlerinin çoğu esir olur. Müttefiklerin şimal ve cenub ordularını birleşerek Alman ordusu fena bir duruma girer ve nihayet Pas de Calais cenub sahili kurtaç olarak hem İngiltereyi bu kadar yakından tehdit eden tehlike izale ve hem de Londra ile Paris arasında tabii iribat yeniden tesis edilmiş olur. Bu takdirde Almanlar, Sedan yarmasından sonra mağlûb Fransız ordusunu cenuba doğru ve nihayet kadar takip etmek hatalarının cezasını görmüş olurlar; aksi takdirde ise müttefikler yalnız 50-60 fırkalık şimal ordularını Fransanın şimal doğusu ve Pas de Calais sahilleriyle beraber kaybetmiş olmakla kalmaz, aynı zamanda bütün harbi de zayi etmek tehlike ve ihtimallerine eşaşı bir suretle sapsız olurlar. Atalet ve tereddüd böyle anlarda en meş'um bir düşmandır; onun için derhal hareket lâzımdır. Daha çok teahhür felâketi mucibdir ve elbette müttefikler de bunu takdir etmektedirler.

H. E. Erkilet

Bir İngiliz ticaret heyeti Moskovaya hareket etti

Londra 27 — İngiliz - Sovyet ticarî münasebetleri hakkında müzakereatta bulunmak üzere Sir Stafford Cripps ziyasetindeki komisyonun Moskovaya ziyareti hakkında Sovyet hükümetinin cevap sefi, Maisky tarafından İngiliz hükümetine bildirilmiştir. Bu cevap müsbet olduğundan, heyet derhal Moskovaya hareket etmiştir.

Eski İstanbul Polis Müdürü beraet etti

İzmit 27 (Hususi) — Dolmabahçedeki izdiham hâdisesinden dolayı muhakemeleri yapılmakta olan eski İstanbul Polis Müdürü Salih Kuluçla, muavini Kâmiran muhakemeleri bitmiş, bu hâdisede suçları sabit görülmediği için berat etmişlerdir.

Bir otomobil bir çocuğa çarptı

Karaköyden Eminönüne gelmekte olan İsmailin idaresindeki 1221 sayılı hususi otomobil köprüden geçerken, Galatada Okçu-musa mahallesinde oturan 12 yaşlarında Salama'na çarpmış ve başından yaralanması na sebep olmuştur.

Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, kazaya sebebiyet veren İsmail hakkında takibata başlanmıştır.

"Son Posta"nın edebî tefrihası: 25

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

Bir ara samimi birkaç arkadaşı gözünün önünden geçti. Hayır, onlara da gidemezdi. Bu karmakarışık vaziyet içinde iken onları görmek bile asabını büsbütün sarsacaktı.

Birdenbire çantasındaki anahtarları hatırladı ve Halûku görüyorum zannetti. Aynı saniye, onun dudaklarını yakan nefesinin hatırası yüzüne kan çıkaracak kadar müthiş bir helecanla kalbini sarstı. Ondan ayrılalı üç saat kadar olduğu halde hâlâ dudakları yanıyor gibiydi.

Nasıl olmuştuk da onu öpmek cesaretini bulmuştu? Hayır, bu öpmek sayılmazdı. Bir merasimi yerine getirmek için dudakları birbirine yaklaşmıştı. İşte o kadar...

Bir kâbustan sıyrılmak istiyormuş gibi bu hatırayı başından atmağa çalışarak tekrar o geceyi nerede geçireceğini düşündü.

Farkında olmadan ve ince ince yağın yağmur altında islandığını hissetmeden Beyoğluna kadar gelmişti.

Zihninden binbir türlü fikir geçiyordu. Bir ara erkek olmadığna lânet etti. Hiç olmazsa bir kahvehaneye girer, uzun saatler oturur, gecenin mühim bir kısmını böylelikle geçirirdi.

Bu olmayacak ve saçma şeyleri düşünürken aklına daha gülmünç bir fikir geldi: Garajda, otomobil içinde geceyi geçirmek... Bu o kadar tuhaf bir şeydi ki bu feci vaziyetinde bile Zeynebi güldürdü ve bilâhiyyar ona Halûku hatırlattı. Bu sabah o:

— Acıyı istihza ile kabul ederek mühimsememeli dememiş miydi?

Halûku, öğleyin yemek yedikleri salonu düşünmek birdenbire kalbine öyle garib bir rahatlık vermişti ki bilâhiyyar:

— Keşki gene o sıcak yemek odasındaki geniş koltukta otursam! diye düşündü ve gene çantasındaki anahtarları hatırladı.

— Boş eve gitsem ne olur? Nasıl olsa Halûku buna izin vermişti. O uzaklarda uçarken ben de gidip onun evinde

istirahat ederim. Nasıl olsa bu garib macera başından sonuna kadar alelacele ve yalnız Amerikan filmlerinde görüldüğü kadar tuhaftı! Bu romana bir bahis daha ilâve etmekten ne çıkar! Yalnız sabah sükunetle kararmış veririm.

Bunu düşünmesile karar vermesi bir oldu ve azimkâr adımlarla Cihangir yolunu tuttu. Şimdi Halûku, onun seyahatini düşünmeğe başlamıştı.

Hayır, bu genç adamın ölüme gitmiş olmasının imkânı yoktu. Hayat bu kadar hain ve zalim değildi. Aşk yüzünden ümitsiz görünen bu gencin arzusu yerine gelmeyecek, o, bu tehlikeli bildiği yoldan sağ salım geri dönecekti! Aksini düşünmek çok elin bir facia olurdu!

Birkaç saat evvel karşı karşıya yemeli yediği adamın ölmesi ihtimali Zeynebi dehşetle titretmişti. Hayır, bu olmayacak bir şeydi! Halûku geri dönmek ve bir gün mes'ud olacaktı. Nasıl? Bunu Zeynebi düşünemiyor, hattâ kendisinin onun saadetine engel olabileceğini bile tasavvur edemiyordu. Onun nazarmda, o sabah aralarında geçen nikâh merasimi, sadece iyi kalbli Halûkun, eski âmininin kızı gibi sevdiği birisini müşkül biç vaziyetten kurtarmak için kabul ettiği bir fedakârlıktı ve birkaç ay sonra bu nikâh bağı, ikisinin de müsterek arzularıyla çözülecek, o vakte kadar Halûku ta Handanı unutacağı için dilediği gibi mes'ud olabilecekti.

Bu düşüncelerle apartmana kadar gelmişti. Küçük anahtarın kilide sokarken içine bir sükûnet ve bir rahatlık çöktüğünü hissetti. İki dakika sonra geniş bir divan üzerinde istirahat edebilecekti.

Karanlık antrede elektrik düğmesini el tahminile bularak ortaltığı aydınlattı ve hafif bir helecanla kapıyı iterek hôle girdi.

Birdenbire gözleri korku ile büyüyecek hafif bir çığlık kopardı. Yemek odası ışıkları içinde idi.

Aynı dakikada, aralık kapıdan bir ses geldi:

Hâdiseler Karşısında

Kirtasiyecilik kalkıyor

Kirtasiyeciliğin önü alınıyor:

— Çok şükür!

Diyorsunuz. Fakat içinize bir şüphe giriyor:

— Şimdiye kadar, çok defa yazıldı, söylenildi, karar verildi amma, bir türlü önü alınmadı. Bu sefer de gene öyle olmasın.

Hayır hayır, bu sefer muhakkak... Gazeteler yazdı.

— Evvelce de gazeteler yazmıştı.

Hayır hayır, bu sefer yazılan evvelceki tarzında değil.

— Bu sefer ne tarzda yazıldı ki. Anlat şunu:

«İlk mektepler talebesinin kâğıdı tasarrufla kullanılmaya dikkat edilecektir; defterlerde boş yer bırakılmıyacak, kâğıd atılmıyacak, lüzumsuz yazılarla kâğıdlar kirletilmeyecektir.»

Kâğıdı tasarrufla kullanmaya alışmış olarak yetişecek gençlik; iş başına geçtiği zaman, lüzumsuz derkenarlar, işi ilâktan başka bir faydası olmayan müzakkereleler yazıp herhangi bir istidayı içinden çıkılmıyacak hale getirmeyecektir. Güliyorsunuz..

«Hocanın alacaklısı geliyormuş. Hoca pencerede imiş. Alacaklıyı görünce saklanmış. Kapıyı kısı açmış. Alacaklı:

— Hoca nerede?

Diye sormuş, Kadın cevap vermiş:

— Adanaya gitti.

— Adanada ne yapacak?

— Sana olan borcunu ödemek için gırada yola dikenler dikecek. Pamuk yükü develer yoldan geçerlerken pamuklar bu dikenlere takılacak. Hoca toplayıp buraya getirecek. Ben de iplik yapacağım, pazarda satacağım. Parayı da sana vereceğim.

Alacaklı gülmüş. Hoca dayanamamış, pencereden sarkmış:

— Peşin parayı duyunca nasıl da gülersiniz, demiş.»

Kirtasiyeciliğin kolayca önüne geçilebileceğini duyunca nasıl da gülersiniz.

İsmail Hulusi

İç memlekette evlenme meseleleri

Eskişehirli bir erkek okuyucum bana evlenmek istediğini anlatan bir ilân yollamıştı. Koymadım:

— Maşallah çocuğum akılsız, şeklinde bir cevap verdim. Kızacağımı tahmin ediyordum. Aldanmışım, bana yolladığı ikinci mektubunla dolu. Hiddetine güldüm, fakat mektubunda Anadolu'da evlenme işlerine hasredilen bir kısım var ki, doğru bir müşahedenin ifadesidir, onu bu sütuna kaydetmek isterim, hülâsaten diyer ki:

«Bir gencin gazeteyle ilân vererek kendisine eş aramasını garib bulabilirsiniz. İçinde yaşadığınız muhit için haklı olabilirsiniz, fakat Anadolu'da vaziyet böyle değildir.

Burada bir alle babası kızını vereceği adamı ararken zengin olup olmadığma bakmaz, fakir de olsa kendi hemşehrini seçer, içta, bında ona sermaye verir, dükkân açar, da, madamı daima dizinin dibinde buldurmak ister, yabancından muhterizdir.»

Bu okuyucumun müşahadesi doğrudur. Fakat görüyorum ki, sebebi iş derinleştirerek araştırılmamış.

Bir defa kaydedeyim ki, İstanbullu değilim, ve Anadolu'yu pek iyi tanırım, orada doğdum, gençliğimin birçok seneleri orada geçti. Hisslerini yakından bilirim.

Evet Anadolu'lu kızını hemşehrisine vermek ister, yabancından muhteriz. Fakat bu,

nun sebebi yabancıyı sevmemesinde aradığınız aldanırsınız. Yabancıdan muhterizdir, çünkü yabancıyı tanımaz, soyunu, soynu, ailesini bilmez, tahkik etmek imkânına malik değildir, bunun için de bildiğini tereddüt eder ve şayed bir yabancı ile şiriyet münasebeti tesis etmeye mecbur olursa onu yerli, leştirilmeye çalışır, haksız da değildir.

Eskişehirli okuyucum bu noktayı anlamadığı gibi mektubunu gazeteyle koymayışımı sebebi tahmin etmekte de yanlışmış, çünkü birkaç mektubunu gazeteyle koymadım, çünkü şahsı hakkında hiç bir tafsilâtı ihtiva etmiyordum, imzası da yoktu. Elbette itimad telâkki etmiyecekti, eşleşmek isteyen birinin yazısı olarak görülecekti.

Eskişehirli okuyucum hüviyetini meral etmiş, soruyor, madem ki, okuyucumdur, keşfetmiş olacaktır. Mütemadiyen erkenden şikâyet eden ne olur?

Ankarada bayan «B. O.» ya:
— Talâk davası ne kadar sürer? diyorsunuz. Asgari bir sene diyeceğim. İki, üç, beş, dört sene sürdüğü de olur. Buna mukabil, diğer iki taraf yekdiğerle mutabik olarak aynı zamanda, aynı dilekle mahkemeye müracaat edecek olurlarsa müddet çok kısılır. TEYZE

Bunları biliyor mu idiniz?

Drahoma'larını başlarında taşıyanlar

Bulgar köylülerinde drahoma adında deti mevcuddür. Köylü kızlar, evlendikleri erkeğe drahoma vermek mecburiyetindedirler. Kızların drahoma miktarlarını anlamak pek kolaydır. Çünkü paralarını altın halinide getirir ve saçlarına dizerler.

Göze hoş görünen güzel bir kadın başı için: — Zengin baş.

Derler. Herhalde göze en güzel görünen, en güzel baş bile Bulgar köylü kadınlarının başları kadar zengin olmasa gerek.

Tırnağıle su içen hayvan

Madagaskarda Aye ismi verilen nevi sincab mev-cuddür. Aye'nin tırnaklarından bir diğeri nispetle fazla uzundur. Aye bu tırnağını suya vurmak suretille ince bir hortumdan su nasilsıfırsa o tarzda daimi bir su fişkırmaya husule getirir. Ve o esnada ağızını açıp fişkıran sudan içer.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Tokatta kaplıca ihtiyacı

Senelerce evvel her derde deva sularile şöret bulan Sulusaray kaplıcaları tamir ve ihya edilmeğe başladı

Tokat (Hususi) — Tokatımıza geldiği günden bugüne kadar yorulmadan faaliyet gösteren merkez ve mühakatun kaza, nahiye ve köylerine kadar koşan valimiz İzzettin Çagpar vilâyete aid yeni ve hayırlı bir işle meşgul bulunmaktadır. Bu iş Sulusaray kaplıcalarının ihyasıdır.

Senelerce evvel her yerde deva sularile şöret bulmuş olan, fakat bakımsızlık yüzünden harap bir vaziyette bulunan Artova kazasının nahiye merkezi Sulusaraydaki kaplıcaların modern bir hale sokulması için vilâyet bütçesinden nakdi yardım yapılmış, çok yakın bir zaman içinde bu küçük fakat güzel nahiye merkezi bir mamure haline girecek ve civarın hastalarının faydalanması için bütün asrı konforu havli bir tarzda umuma açık bulundurulacaktır. Bu sayede çok büyük inkişaf görecektir. Bu yer ve civarı halkı da faydalanmış olacaktır.

Çocuk Esirgeme Kurumu çalışmaları
Çocuk Esirgeme kurumu idare heyeti geliri tamamen kurumun fakir ve kimsesiz çocuklarına hasrolunmak üzere beheri elli kuruş olmak üzere on bin biletten ibaret olmak üzere bir piyango tertib etmiştir. Bu piyango nun ikramiyeleri arasında iki radyo, dikş makinesi, bisiklet, halı, oda takımı, erkek ve

kadın elbiselerile yemek takımı ve pulluk olup ayrıca 195 bilete de muhtelif ve kıymetli eşya verilecektir.
Bu piyango nun himayesini vali İzzettin Çagpar deruhte etmişlerdir. Biletlere büyük bir tehalük gösterilmekte ve satış hararetle devam etmektedir.

Beyşehirde bir genç feci bir şekilde boğuldu

Beyşehir (Hususi) — Kazamızda birkaç gün evvel feci bir hâdise olmuştur.

Beyşehirin Evsat mahallesinde Ömer oğlu Besim göl ile baraj arasında yıkanmak üzere suya girmiştir. Bütün kuvvetle suyun dibine dalan Besim, kollarına gölün dibindeki otlar sarıldığından, bir daha çıkmamış ve hâdise mahallide bulunan birkaç kişinin önünde ayaklar ile çırpına çırpına boğulup gitmiştir. Faciadan haberdar olan zabıta ve halktan bazıları derhal hâdise mahalline koşarak kancalarla Besimi sudan çıkarmış, larsa da vaktinde yetişilmediği için tehlike önlenememiştir. Hâdisenin zavallı kurbanı evli bulunmakta ve iki çocuğu ile karısına ve annesine bakmakta idi.

Adapazarında bir genç kız yüzünden çıkan cinayet

Adapazarı (Hususi) — Burada bir olayet işlenmiş, iki genç bir genç kız yüzünden bir-

birlerine girerek an-oak sinemalarda görülen uzun bir boğuşmadan sonra biri ölmüş, diğeri de katil olmuştur.

İstiklal mahalle sinde Yıldız sokağında oturan gazete bayı Sarıın yanında çıraklık yapan 18 yaşında Fikri isiminde bir genç ile aynı mahalleden geçen 18 yaşlarında Hasan oğlu Asım arasında bir genç kıza karşı müştereken duydukları aşk dolayısıyla geçimsizlik devam etmektedir.

Nihayet geçen akşam karşılaşan iki hasım, kısa bir dil münakaşasından sonra bıçaklarını çekmişler, birbirlerinin üzerine atılmışlar ve dövüşmeye başlamışlardır. Uzun bir mücadeleden sonra Fikri Asımın eline vurarak bıçağını düşürmüş, kendi bıçağını da zavallı gencin iki omuzu arasına saplamış, muvaffak olmuştur. Asım derhal ölmüştür. Katil de yakalanmış, adliyeye verilmiştir.

Konyada değerli bir öğretmen vefat etti

Konya (Hususi) — Konyada bilgisi, fazilet ve dürüstlüğü kendisini pek ziyade sevdirmiş olan öğretmen Hazım kalb sektesinden vefat etmiştir. Üfulü muhitte derin bir teessür uyandıran öğretmen Hazım Mısırdan arabca, fransızca tahsil etmiş, kültürlü, tecrübeli bir hoca idi.

Buruşuklukları ve lekeleri NASIL Temizlemeli ?

Bu Yeni ve Cazip Güzellik Reçetesini Tecrübe ediniz.

Cild hüceyrelere girilerek ve karılmış ve genç ve sağlam bir cildin unsurlarına mücahit yeni ve kıymetli cevher hülâsası:

«BIOCEL» tabir edilen ve Viyana üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve genç hayvanlardan gayet itinalı bir tarzda istihsal edilen bu kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu kremi her akşam yatmadan evvel kullanınız. Siz uyurken, cildiniz bu kıymetli cevheri masseder. Her sabah uyanığınızda cildinizin daha ayık, daha taze ve daha genç olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Bu kolay tarzi tedavi sayesinde her kadın 10 yaş daha genç görünebilir ve genç kızların bile gıpta nazarile seyredeceği gayan hayret bir cild ve bir tene malik olabilirsiniz. Tokalon kreminin müsmir neticeleri garantidir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Motörlü kara nakil vasıtalarının senelik muayeneleri

- 1 - Motörlü kara nakil vasıtalarının senelik muayenelerine 3 Haziran 940 tarihinde başlanacaktır.
- 2 - Alâkadarlar aşağıdaki cetvelde gösterilen plâka sayılarının gösterildiği gün ve sıralarda muayene yerlerinde hazır bulunacaklardır.
- 3 - Muayyen gün ve sıralarda muayeneye getirilmeyen nakil vasıtaları seyrisfer edemeler. Ettikleri takdirde 25 lira nakdi ceza alınır.
- 4 - Müebir sebebler olmaksızın tesbit edilen günde muayeneye getirilmeyen nakil vasıtaları sahiplerinden müracaatları tarihine kadar geçen her gün için bir lira nakdi ceza alınır.
- 5 - Muayeneler hakkında hazırlanan talimatname muayene gününden evvel İstanbul Belediyesi Makine Şubestinden veya Emniyet Altıncı Şube Müdürlüğünden tedarik edilmelidir. (4246)

Motörlü Kara Nakil Vasıtaları Muayenelerinin Tarih ve Plâka Numaraları

OTOBÜSLEB:	Tarih	Gün	Plâka No. ları
	3/6/940	Pazartesi	8001 — 8041
	4/6/940	Salı	8042 — 8082
	5/6/940	Çarşamba	3083 — 3123
	6/6/940	Perşembe	3124 — 3164
	7/6/940	Cuma	3165 — 3400
	8/6/940	Cumartesi KADIKÖY
TAKSİLER:	10/6/940	Pazartesi	1501 — 1561
	11/6/940	Salı	1562 — 1622
	12/6/940	Çarşamba	1623 — 1683
	13/6/940	Perşembe	1684 — 1744
	14/6/940	Cuma	1745 — 1805
	15/6/940	Cumartesi KADIKÖY
	17/6/940	Pazartesi	1806 — 1866
	18/6/940	Salı	1867 — 1927
	19/6/940	Çarşamba	1928 — 1988
	20/6/940	Perşembe	1989 — 2049
	21/6/940	Cuma	2050 — 2110
	22/6/940	Cumartesi KADIKÖY
	24/6/940	Pazartesi	2111 — 2171
	25/6/940	Salı	2172 — 2232
	26/6/940	Çarşamba	2233 — 2293
	27/6/940	Perşembe	2294 — 2354
	28/6/940	Cuma	2355 — 2415
	29/6/940	Cumartesi KADIKÖY
	1/7/940	Pazartesi	2416 — 2476
	2/7/940	Salı	2477 — 2537
	3/7/940	Çarşamba	2538 — 2598
	4/7/940	Perşembe	2599 — 2659
	5/7/940	Cuma	2660 — 2720
	6/7/940	Cumartesi KADIKÖY
	8/7/940	Pazartesi	2721 — 2881
	9/7/940	Salı	2882 — 2942
	10/7/940	Çarşamba	2943 — 3003
	11/7/940	Perşembe	3004 — 3064
	12/7/940	Cuma	3065 — 3125
	13/7/940	Cumartesi KADIKÖY
	15/7/940	Pazartesi	3543 — 3603
	16/7/940	Salı	3604 — 3664
	17/7/940	Çarşamba	3665 — 3725
	18/7/940	Perşembe	3726 — 3786
	19/7/940	Cuma	3787 — 3847
	20/7/940	Cumartesi KADIKÖY
	22/7/940	Pazartesi	3898 — 3958
	23/7/940	Salı	3959 — 4019
	24/7/940	Çarşamba	4020 — 4080
	25/7/940	Perşembe	4081 — 4141
	26/7/940	Cuma	4142 — 4202
	27/7/940	Cumartesi KADIKÖY
HUSUSİLER:	29/7/940	Pazartesi	401 — 471
	30/7/940	Salı	472 — 542
	31/7/940	Çarşamba	543 — 603
	1/8/940	Perşembe	604 — 674
	2/8/940	Cuma	675 — 745
	3/8/940	Cumartesi KADIKÖY
	5/8/940	Pazartesi	746 — 816
	6/8/940	Salı	817 — 887
	7/8/940	Çarşamba	888 — 958
	8/8/940	Perşembe	959 — 1029
	9/8/940	Cuma	1030 — 1100
	10/8/940	Cumartesi KADIKÖY
	12/8/940	Pazartesi	1101 — 1171
	13/8/940	Salı	1172 — 1242
	14/8/940	Çarşamba	1243 — 1313
	15/8/940	Perşembe	1314 — 1384
	16/8/940	Cuma	1385 — 1455
	17/8/940	Cumartesi KADIKÖY
	19/8/940	Pazartesi	1456 — 1500
	20/8/940	Salı	1 — 100
	21/8/940	Çarşamba	101 — 200
	22/8/940	Perşembe	201 — 300
	23/8/940	Cuma	301 — 400
	24/8/940	Cumartesi KADIKÖY
	26/8/940	Pazartesi	301 — 500
	27/8/940	Salı	1 — 60
	28/8/940	Çarşamba	61 — 121
	29/8/940	Perşembe	122 — 182
	30/8/940	Cuma	183 — 243
	31/8/940	Cumartesi KADIKÖY
	2/9/940	Pazartesi	244 — 304
	3/9/940	Salı	305 — 365
	4/9/940	Çarşamba	366 — 400

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları Umumi dairesinden:

Haydarpaşa limanı deniz personeli ile kadın hademelere yaptırılacak 20 takım elbise, 20 kasket, 18 palto, 6 kostüm tayyör ile 6 adet başörtüsü kumaş vesalesi müteahhit terzi tarafından temin edilmek ve nümuneleri verilme şartıyla 10/6/940 Pazartesi günü saat 14 de işletme binasında pazarlık suretiyle ihale olunacaktır. Taliblerin şartnamesini bilâbedel almak üzere Haydarpaşada işletme kalemine müracaatları. (4393)

Demir ve deniz yollarında müteber müşterek biletler:

1/6/1940 tarihinden itibaren Bandırma yolu ile İstanbuldan, Balıkesir, Soma, Akhisar, Manisa, Menemen ve İzmir istasyonlarına veya bu istasyonlardan İstanbula seyahat edecek yolculara demir ve deniz yollarında müteber müşterek gidis ve Gidis - Dönüş biletleri satılacaktır.

Fazla tafsilât için mezkûr istasyonlara ve deniz yollarının İstanbul ve İzmir Acentalarına müracaat etmelidir. «2527» «4394»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Çamaltı tuzlasında istihdam olunmak üzere hizmeti askeriyesini yapmış olanlardan ve terdihan sanayi mektebi mezunlarından bir elektrikçi, bir bobineci ve iki tesviyecî alınacaktır. İstekliler tafsilât almak üzere Umum Müdürlük Tuz Fen Şubesine müracaat etmelidirler. «4822»

Nafia Vekâletinden:

2/7/940 Salı günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 775 lira muhammen bedelli Robel marka 250 adet bürgünün açık eksiltme usulü ile müteahhid nam ve hesabına eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 58 lira 13 kuruştur.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saate kadar mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lâzımdır. «2280» «3999»

Emlâk ve Eytam Bankası

MERKEZİ: ANKARA

Şubeleri - İstanbul, İzmir

Ajanları: Bursa - İzmit - Adana - Eskişehir

Yapılacak ve yapısına başlanmış meskenler için vatandaşlara mümkün olan kolaylıkla yardım eder

Mevcut gayri menkuller karşılığında ikrazat yapar

Faiz senede % 8 1/2 dur.

Ayrıca komisyon almaz.

Ekspertiz ücreti (1.000) liraya kadar istekler için 1, fazlası için 2 lira ve muamele intaç edildiği takdirde 1 liradan dunn olmamak üzere ayrıca lira başına on paradır.

Geyrimenkul ipoteği ve esham ve tahvilât rehni karşılığında Banka muameleleri yapar

Vadeli ve vadesiz mevduat alır. (4419)

KİBRİT İNHİSARI İşletme Şirketinden:

Bazı vergilere zam yapılmasına dair olan 3828 numaralı kanunun neşri tarihinden itibaren kibrit satış fiyatlarına mevzuubahsa kanunda yapılacak vergi zamlarından başka on para zam edilecektir. Bu kanunun mer'iyet tarihi olarak tesbit edilen yirmi yedi Mayıs Pazartesi sabahından itibaren kibrit satış fiyatlarına on para vergi ve on para da fiat zammı yapılacak

KİBRİT KUTULARI

İki kuruştan satılacaktır.

Gelincik

Haziranda Çıkacaktır

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

Bilûmum sınaî ve ticarî müesseselerle ticaret erbabının nazarı dikkatine

1 — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı veçhi ve resimlere zam ıcrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 3823 sayılı kanun 27/5/940 tarihinde neşredilmiştir.

2 — Bu kanunla vergileri arttırmış olan ve yahut yeniden vergiye tâbi tutulan maddelerden kanunun neşri tarihinde mevcudları bulunan:

I — İthalâtçılar.

II — Toptancı tacirler.

III — Sınal müesseseler.

IV — Yüz kilodan fazla kahve ve çay ve on tenekeden fazla benzine mevcudu olan perakendeciler.

Ticarethane, mağaza, fabrika, imalâthane, anbar ve depolarında, şube veya acentaları veya komisyoncuları nezdinde ve yahut sair yerlerde mevcut olan malların cinsini, miktarını ve sıklığını, pamuk, yün ve kıl mensucatta ayrıca bir metre murabbaının sıklığını bu ilânı takib eden günden itibaren 48 saat zarfında bir beyanname ile sınaî müesseseler, Galatada Balıkpazarında Muamele ve İstihlak vergileri merkez şubesi Tahakkuk Şefliğine; İthalâtçılar ile toptancı tacirler ve yüz kilodan fazla kahve, çay ve on tenekeden fazla benzine mevcudu olan perakendeciler kazanç vergisi noktasından bağlı oldukları Maliye Şubesi Tahakkuk Şefliklerine, Adalar, Bakırköy, Beykoz, Sarıyerdeki mükellefler bu kazalarda malmüdürlüklerine bildirmeğe mecburdurlar.

(Bunlardan sınaî müesseseler 2731 sayılı kanun mucibince istihlak vergisiyle mükellefler bulunmasalar dahi yukarıda zikredilen şekilde beyanname verecekler ve bu beyannameye gerek iptidai madde halinde gerek mamul halde bulunan, gerekse hali imalde olan eşya ve mevaddın kâffesini ithal edeceklerdir.)

Bunlardan kanunun neşri tarihinde hali imalde bulunan maddeler beyannamelere iptidai madde halindeki miktar ve sıklığa göre derolunacaktır.)

3 — Hususî müskirat âmilleriyle tütün ve müskirat bayileri de bu kanunun neşri tarihinde ellerinde bulunan tütün ve (tönbeği ve enfiye dahil) ve rakı, konyak, likör, şampanya, viski, şarap ve bira gibi ihşisarlar altında bulunan maddeleri etiket fiatlarına göre cins, nevi ve miktarını bir beyanname ile bu ilânı takib eden günden itibaren iki gün içinde ruhsat tezkeresini aldıkları İhşisarlar İdaresine bildireceklerdir.

4 — Kibrit İhşisarı İşletme Şirketi acentaları da kanunun neşri tarihinde ellerinde bulunan kibritler ile çakmak taşlarının miktarını bir beyanname ile bu ilânı takib eden günden itibaren 24 saat içinde buldukları mahallin İhşisar İdaresine bildirmeğe mecburdurlar.

5 — Beyanname ile bildirilecek maddeler, gümrük tarife numaraları aşağıda gösterilmiştir.

A) Benzin ve benzerleri (Gümrük tarife numarası 695/B).

B) Her nevi kahve (Gümrük tarife numarası 208).

C) Her nevi çay (Gümrük tarife numarası 313).

D) Ham kauçuk, her nevi lastik ayakkabı, çizme, şoson ve keloşlar, ve bunların gütaberka, balata, ebonit ve volkanitten ve sunî kauçuk mamul olanları, lastik boru ve lastikten mamul elektrik levazımı, cereyanı elektrikle müstamel tel ve kablolar nakil vasıtalarına mahsus iç ve dış tekerlek lastikleri, kauçuktan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 440, 444, 445, 447, 448, 558/H).

E) Tabaklanmış boyalı ve boyasız her nevi deriler, her nevi kösele ve sunî kösele, deriden yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, ve 94).

F) Her nevi pamuk iplikleri, pamuk mensucat ve pamuktan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408). (377 numaraya giren ve metre murabbaının sıklığı 100 gramdan yukarı olan pamuk mensucattın bildirilmesine lüzum yoktur.)

G) Her nevi yün ve kıl iplikleri, yün ve kıl mensucat, yünden ve kıldan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 102, 103, 104, 106, 108/A, B, 109, 110, 111, 112, 113, 114/C, Z, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126). (106 numaralı B ve G pozisyonlarına giren yün mensucattan eni 140 santimden aşağı olmayan ve bir metresinin fabrikadan toptan satış fiyatı, metre murabbaı 600 grama kadar olanlarda 220 ve 600 gramdan fazla olanlarda 240 kurusu geçmeyenlerin bildirilmesine lüzum yoktur.)

H) Bükülmemiş ham ipek (sunî ve tabii) her nevi ipek iplikleri (tura halinde, müf. redat üzere satılacak halde veya sair her nevi şekillerde sunî ve tabii) sunî ve tabii ipek mensucat ile sunî veya tabii ipekten hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 150).

I) Baharattan kara ve beyaz biber, yeni bahar, zencefil, karanfil, tarçın, ve tarçın çiçeği (döğülmüş, döğülmemiş), (Gümrük tarife numaraları: 236, 239).

J) Terkipli yollu elde edilen plastik maddeler ve bunların mamulâtı, bunlar sellüloz, galalit, bakalit sunî reçine gibi maddelerdir. Bunların ham, külçe, levha, çubuk, yaprak, şerit halinde olanları, üzerleri cilalı, sürlü, kabartmalı... İlan gibi satılabilir çalısılmış olanları ve bunlardan mamul tarak, baston ve şemsiye başlıkları, sigara ağızlığı, tabakası, tesbih, elektrik müccridleri ve emsali maddeler vergiye tâbidir. (Gümrük ta-

K) Mobilyacılıkta müstamel kaplamalık ağaç (yaprak ve şerit halinde, kalınlığı altı milimetreye kadar olanlar cilalı, boyalı, resimli olanlar dahil) parke tahtası ve kontrplâke tahtaları (cilalı, boyalı, kakmalı ve resimli olanları dahil). (Gümrük tarife numaraları: 285, 286).

L) Abajur kâğıdı, kopye ve yazı çoğaltma kâğıdları, cam kâğıdı, sinek kâğıdı, turnosol kâğıdı ve sair miyar kâğıdları, yağlı, parafinli, mumlu, gliserinli, zamklı, kolalı, kitreli, reçineli, albomlinli, kollodyonlu ve emsali kâğıdlar, duvar kâğıdı ve mukavvaları ve şeridi ve sair kaplamalık kâğıdlar, kâğıd ve mukavvadadan mamul eşya. (Gümrük tarife numaraları: 326, 330, 333, 334, 338, 362, 363).

M) Keten, kendir, manilla kendri, jüt ve sair iplik imaline veya dokumaya elverişli nebatî maddelerden mamul ve makara, çile yumak, zivana ve saire şekillerinde müf. redat üzere satılacak hale getirilmiş iplikler (kasarlı, kasarsız, boyalı olanlar da dahil), sicim, ip halat, (katranlı, boyalı, madenî tellerle mürettep olanlar da dahil), paspas, her nevi keten mensucat (örme kumaşlar da dahil), dantelâ yapıdırma, işlemeler ve işlemeli harçlar ve şeritler, püskül, düğme, saçak, kordon, işlemeli olmayan şerit ve harçlar gibi şeritçi ve kaytancı eşyası, keten, kendir ve saireden mamul hazır eşya. (Gümrük tarife numaraları: 413, 414, 420, 421, 422, 423, 426, 427, 428, 434).

O) Yere sermeye mahsus linoleo, kaptohkan muşambalar, duvar, raf, sofra ve mobilya örtmeğe ve kaplamağa mahsus muşambalar, muşambadan mamul hazır eşya. (Gümrük tarife numaraları: 452, 453, 455).

P) Çini ve porselenden döşemelik tuğla, banyo ve kurna, lâvabo, ördek, abdesthane takımları, havan, kapsol, soba ve aksami, her nevi topraktan su süzgeci ve aksami, çini ve porselenden sofrâ, tuvalet takımları, salon eşyası, heykel, çiçeklik ve çiçek ve sair mamulât, çini ve porselenden elektrik aletleri ve aksami. (Gümrük tarife numaraları: 483, 484, 485, 486, 487, 488, 490).

R) Şişe, damacana, kavanoz, ayna ve mağaza camları otomobil ve saireye mahsus emniyet camı, ayna, fotoğraf camı, camdan lâmba karpuzu ve abajurları, elektrik ampulleri, saat camları ve saat tertibatını halz alât camları, camdan, mineden ve camlaştırmış porselenden düğme, boncuk, sigara ağızlığı, bilezik, küpe, tesbih, yüzük ve sair eşya, sofrâ, tuvalet, salon ve yazıhane için camdan mamul eşya. (Gümrük tarife numaraları: 494, 498, 499, 500, 501, 503, 505, 507, 510, 511, 512, 515).

S) Müddetli içinde beyanname vermeyen ve yahut mevcudlarını noksan bildirenlerden beyannamesini vermedikleri veya noksan bildirdikleri maddelerin vergisi beş kat fazlasıyla tahsil edilecektir.

T) Beyannamelerin kabulü için tayin olunan müddetlerin hesabında aşağıdaki noktaların behemehal nazarı itibare alınması ve beyannamelerin bu müddet içerisinde verilmesi lâzımdır.

A) İthalâtçı tacirlerle toptancılar ve sınaî müesseseler çay, kahve ve benzine satan perakendeciler için verilmiş olan 48 saatlik mühlet bu ilânı yapıldığı günün mesai saatinden başlamaya üzere üçüncü günü sabahı mesai saatinde bitecektir.

B) İhşisar bayileriyle müskirat âmilleri için tayin edilmiş olan iki gün müddet ilânı yapıldığı günü takib eden günün mesai saatinden başlayarak ikinci günü akşamı mesai saatinde bitecektir.

C) Kibrit şirketi acenteleri için 24 saatlik mühlet ilânı takib eden günün mesai saatinde başlayarak daha ertesi günü sabahı mesai saatinde bitecektir.

Alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur.

Not:

1 — Verilecek beyannamelerin hâk ve silintiden âri olarak makine ile veya mürekkebli kalemle normal eb'attaki kâğıtlara yazılmasına ve aşağıdaki nümuneye göre tanzim edilmesine dikkat olunmalıdır.

..... Şubesi Tahakkuk Şefliğine
Mükellefin Şube İsim : Beyannamenin verildiği
Hesap numarası: İş : tarih:
Adresi :

Malın bulunduğu mahal	Malın nevi	Yün ve pamuk mensucatta metro murabbaının sıklığı:	Ticarî esasa göre miktarı (Metro, düz, ne, adet ve saire)	Kilo miktarı	İzahat

Müesseseme ait imalâthane, depo, mağaza ve yazıhanemle sair yerlerde / tarihinde mevcut bulunan istihlak vergisine tâbi maddelerin yukarıda müf. datile gösterilmiş olduğunu bildiririm.

(Pul)

Müessesese sahibinin açık hüviyeti ve imzası:

2 — Hususî müskirat âmilleriyle, tütün ve müskirat bayileri ve kibrit ihşisarları işletme şirketi acentalarının kullanacakları beyannameler İhşisarlar İdaresince tabi ve ihzar edilmiştir. Âmil, bayî ve acentaların mezkûr idarelerden tedarik suretiler bu be-

BANDIRMA

Pehlivan güreşi

tehir edildi

Bandırma Halkevi menfaatine 26.5.940 tarihinde yapılacak olan güreşler havanın muhalefeti dolayısıyla 2.6.940 Pazar gününe talik edilmiştir. Alâkadarların malûm olmak üzere ilân olunur.

Tuvaletinizi yaparken

Pudra altına daima

**KREM
PERTEV**

sürünüz. Pudrayı sümsük tutar ve akmasına mâni olur. Yağlı ve yağsız olan tıp ve vazoları vardır.

Beyoğlu 1 Inoî Sudh Hukuk Hâkimliğinden Neamanın Kasımpaşa Bedreddin mahallesinde Yaşmakçıyran sokağında 66 sayılı Danyel aleyhine açtığı davada müddealeyhin İktisadî meşhûrîyeti hesabına mahkemece iki ay müddetle ilânın tebligat ıcrasına karar verilmiş olduğundan mahkeme günü olan 31.7.940 saat 9.30 da mahkemeyi bizzat veya bilvekalâ gelmeniz tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (940/1641)

Doktor İ. Zati Oget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAYI: 100 S. Ragıp EMEÇ